

IZDAJA CP - GORENJSKI TISK -
• UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
• GLAVNI UREDNIK SLAVKO
BEZNIK - ODGOVORNI URED-
NIK GREGOR KOČIJAN - TEL.:
UREDNIŠTVO IN UPRAVA 21-90,
GLAVNI UREDNIK 24-75 - TE-
KOČI RAC. PRI KOMUNALNI
BANKI V KRANJU 607-70-1-135

LETO XIV

KRANJ, SOBOTA, 4. NOVEMBRA 1961

ST. 125

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT
TEDNIK - OD 1. JANUARJA 1956
KOT POLTEDNIK - OD 1. JA-
NUARJA 1960 TRIKRAT TE-
DENSKO: OB PONEDELJKIH,
SREDAH IN SOBOTAH - LETNA
NAROČNINA 900 DIN, MESEC-
NA NAROČNINA 75 DIN, PO-
SAMEZNA ŠTEVILKA 10 DIN

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

»ČUVAJTE SVOBODO IN MIR«

OPOROKA POKOPANIH NA GRAŠKEM POKOPALIŠČU — V GRAZU SO ODKRILI VELICAŠTEN SPOMENIK PADLIM

Graz, 1. novembra — Od vsepovsod so se danes zgrnili ljudje na osrednje graško pokopališče, zbrali so se ob veličastnem spomenu žrtvam odporne gibanja v letih 1938–1941. Prišli so sorodniki begunjskih žrtv, svoji padli pohorskih borcev in številni drugi, ki so sicer z žalostnim srecem, toda s ponosom ogledovali 20 metrov visok, od prvonovembra sonca ožarjen, spomenik z napisom v 11 jezikih: »Čuvajte svobodo in mir, kajti zanju smo dali življenje«.

Med številnimi Slovenci oziroma Jugoslovani, ki so danes obiskali to strahotno grobišče slovenskih ljudi na tujem, so bili tudi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka, predsednik Zveze borcev Slovenije in organizacijski sekretar CK ZKS Ivan Maček-Matija, član ZIS dr. Josip Hrnčević, podpredsednik IS LRS dr. Jože Vilfan, član IS LRS Mitja Ribičič in drugi vidnejši predstavniki družbenega in političnega življenja, ter diplomatski predstavniki številnih evropskih držav. Odkritju spomenika žrtvam nacizma v Grazu so prisostvovali tudi predsednik in podpredsednik OLO Kranj Jakob Zen in Ivan Bertoncelj-Johan, sekretar OK ZKS Janko Rudolf in predsednik OO SZDL Kranj Martin Košir.

Ze v zgodnjih jutranjih urah je bil prostor okrog spomenika poln ljudi. Številne delegacije in zastopniki raznih organizacij so med tem časom polagale k spomeniku vence in cvetje, tako da je bil ob desetih uri, ko se je pričela komemoracija in ko je pevski zbor graške opere zapel odlomek iz Verdijevega »Nabucca«, prostor okrog spomenika zasut z venci in zelenjem.

Prvi je stopil na govorniški oder podpredsednik štajerske deželne vlade Fritz Matzner, ki je v svojem govoru obudil spomine na častno vojno, ki jo je Avstrija in po drugih državah divjal nacistični režim. Poklonil se je spominu padlih in dejal, naj bo ta spomenik most med narodi.

Po Matznerjevem govoru je invalidski pevski zbor iz Ljubljane ob spremljavi hrastinske rudarske godbe zapel žalostinko, nato pa je stopil na govorniški oder podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka. Podpredsednik Leskošek se je najprej zahvalil v imenu ZB Jugoslavije in Združenja partizanov vsem činiteljem, ki so pripomogli, da danes stoji na graškem pokopališču ta spomenik. V svojem govoru se je tovariš Leskošek spomnil nekaterih morišč slovenskih rodoljubov in med drugim tudi dejal:

»Zato danes ne odkrivamo tega spomenika samo zaradi našega globokega spoštovanja do vsakega človeka, ki je izgubil življenje v boju proti fašizmu, ne samo zaradi iskrenega sožalja in čustvovanja do družin in svojcev, ki so izgubili najdražje, ampak tudi, ker terjata čas in življenje, da oživimo preteklost, da v nas ponovno zraste odpor proti vsem poskusom, da bi se vrnila tisti časi in tisti ljudje, ki so povzročili te čase.«

Za tovarišem Leskoškom sta govorila in se poklonila žrtvam se predsednik štajerskega parlamenta Brunner in avstrijski podkanceljer Pitterman. Avstrijski podkanceljer je končal z besedami: »Čuvajmo vašo oporoko!« Zagotovil je, da bodo preživeli borci branili svobodo in mir pred vsakomur, ki bi ju hotel ponovno vzeti.

Ko je Pittermann končal svoj

govor, je prižgal baklo, ki jo je podpredsednik štajerske deželne vlade Matzner ponel na vrh granitnega loka in tako simbolično odkril spomenik.

Na koncu svečanosti so govorili še predstavniki izraelske, pravoslavne in katoliške verske skupine, nato pa so si številni udeleženci želeli komemoracije pobiže ogle spomenik. Spomenik je delo arhitekta ing. Borisa Kobeta in je zgrajen iz pohorskega granita. Sam spomenik je sestavljen iz dveh delov: iz 20 metrov visokega stebra in granitnega loka, dolgega 20 in visokega 5 metrov. Na spodnji strani loka so napisana imena znanih žrtv, na vrhu loka pa je bakrena žara. Na granitnem stebru je napis v 11 jezikih: »Čuvajte svobodo in mir, kajti dali smo zanju življenje«. Drugi po vrsti je slovenski napis — I. Pivk

Z žalne komemoracije ob Dnevu mrtvih pred spomenikom revolucije v Kranju

S plenarne seje Okrajnega odbora SZDL v Kranju

Konkretna primere moramo vsklajevati z družbenimi cilji

OB UVELJAVLJANJU NOVEGA GOSPODARSKEGA SISTEMA V NAŠIH GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH

Pretekli petek so na plenarni seji Okrajnega odbora SZDL v Kranju govorili o pojavih in nekatere problemih pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema v naših kolektivih. O tem smo že poročali. Danes prinašamo izvečke iz izvajanj še nekaterih govornikov.

Jakob Zen — NE GRE ZGOLJ ZA EKONOMSKE REZULTATE

Ze večkrat smo ugotovili, da pri uvajanju novega gospodarskega sistema, pri decentralizaciji upravljanja in pri vseh drugih procesih, ki se ob tem odvijajo na celotnem področju, čestokrat presojamo stvari zgolj z ekonomskega vidika — kakšne ekonomske rezultate bomo dosegli. Ob tem pa včasih pozabljamo na širše — na družbeno-politične posledice. Tako enostransko gledanje pa ovira celoten proces, ne mobilizira zavestnih političnih sil, da bi celotni razvoj pospeševali in odstranjevali vse tiste stvari, ki ta razvoj ovirajo. Nekateri tudi sodijo, da so še stvari, ki jih je treba reševati od zgoraj. To pa bi bilo napačno. Položaj našega človeka je takšen, da ni razrešen skrb, kar se tiče investiranja, zbiranja sredstev, uveljavljanja na tržišču itd. Skratka, mi ne smemo stvar zožiti zgolj v precizno tarfina merila. Proces je treba gledati v celoti. A tu se kaže velika naloga naših političnih organizacij. Te morajo stvari oce-

njevati s širšega družbenega stališča. Včasih trenutno stanje postavi v gospodarski organizaciji v ospredje določene stvari, ki so zanje izredno pomembne in jih je treba rešiti. Prav je, da se takrat ljudje zavamejo za reševanje teh zadev. Toda nikakor pa tudi ob tem ne smemo pozabiti oziroma pustiti ob strani drugih problemov, ki izhajajo iz splošnih, širših družbenih potreb in koristi. Tudi v zdravstvu, šolstvu in drugih zavodih in v javni upravi včasih ne ocenjujemo stvari skozi politične cilje. Konkretno ne gre za to ali bo neka šola dobila več ali manj denarja, ampak za to, da se tamkajšnji šolski kolektiv postavi v

položaj, kakršen mu pripada v naši socialistični družbi. Ravno na tem področju izven gospodarstva pa vidimo, da ni bilo dovolj prizadevanj, da bi stvari prikazovali v taki luči. Res, to ni enostavna stvar. Treba je vedeti, da gre za sistem, ki ima v sebi vitalno silo. Ob obravnavanju teh vprašanj je treba dati ustrezno mesto prav političnim posledicam in zasledovati njihove cilje. Sicer bomo imeli še velike težave. Mnoge stvari bomo težje reševali zlasti še, če posamezniki ne razumejo, zakaj se neka stvar uveljavlja — ker jim niso jasni politični cilji.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Naši udeleženci na zasedanju Stalne konference mest

Občinska skupščina -

NAMESTO SEDANJEGA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA SAMOUPRAVLJANJE KOT OSREDNJA TEMA TOKRATNEGA ZASEDANJA

Od 30. oktobra do 1. novembra je v Nišu zasedala stalna konferenca mest Jugoslavije. Zasedanja so se udeležili tudi predstavniki mest z Gorenjske, in sicer iz Kranja, Trziča, z Jesenic in iz Škofje Loke. Tajnik Oblo Kranj tovariš Rudi Balderman nam je v razgovoru povedal, da so na konferenci največ govorili o samoupravljanju v komunah, kar je bila tudi osrednja tema na dnevnem redu. Pri tem je bilo precej udeležencev, ki so govorili o odnosu komun — podjetje. Prevladovalo je mišljenje, da je treba pustiti samoupravne organe v podjetjih, da so samostojni pri gospodarjenju in seveda tudi pri delitvi dohodka. Potrebe komunice oziroma komunale skupnosti pa naj bi kolektivni upoštevali pri izdelavi planov. Tam naj bi kolektivni določili višino svojih prispevkov za potrebe standarda v komunali skupnosti. Seveda občina ne more

biti brezbržna do raznih nagnjenj in lokalnih teženj v posameznih kolektivih, ki se ne morejo in ne smejo izolirati od življenja okolice. Toda vse to se mora odvijati v okviru medsebojnega sodelovanja in razumevanja.

V razpravah o delu občinskih ljudskih odborov in njihovih organov je prišla do veljave težnja, da bi se občinski ljudski odbor v sedanjem smislu preosnoval v občinsko skupščino. O tem je govoril zlasti podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tovariš Edvard Kardelj, ki je sodeloval vse tri dni. Občinska skupščina naj bi v večini primerov zasedala skupno in ne ločeno v dveh delih, kot je to v sedanjem sistemu dveh zborov. Cilj te organizacije naj bi vsebinsko spreminil delo tega organa in omogočil močnejše uveljavljanje državljanov v gospodarjenju komunice. Seveda bodo morali ta predlog Stalne konference mest

upoštevati pri izdelavi nove ustave.

Vzporedno s temi razpravami so na konferenci govorili tudi o vlogi SZDL. Govorniki so poudarjali, da SZDL ne sme biti zgolj vodilna organizacija, marveč tudi krepka ustvarjalna moč v sklopu občine. Preko organizacije SZDL bi morale priti še bolj do veljave težnje državljanov. SZDL bi morala še bolj razviti razne oblike dejavnosti, s katerimi bi zagotovila, da bi se posamezni važnejši problemi ne razpravljali le v ožjem krogu izvoljenih ljudi, marveč med prebivalstvom nasploh. Tako naj bi SZDL postala vse bolj mobilizacijska sila v združevanju državljanov pri oblikovanju njihovih teženj in pri izpolnjevanju določenih ciljev v okviru komunice.

Delegati so obiskali tudi dve bližnji komun: Leskovac in Aleksinac, ki sta značilni po izrazito industrijskem oziroma poljedelskem obeležju.

Vsi ljudje so vedeli, da ni Slavi prav nič boljša in da je njegova glava prav tako polna neumnosti kakor Juretova. Toda kljub temu je bila med njima razlika — ne med njima, temveč med starši. Nihče ni hotel javno govoriti slabo o predsednikovem sinu, ker bi se s tem zameril predsedniku. Le kadar so se srečali znanci, so povedali resnico. Da, tudi predsednikov je navihnan in tudi njemu ne bi škodovala ostra beseda. Toda

In Slavi je rasel in rasel. Po časi se je pričel zavedati, da ljudje govorijo z njim bolj spoštljivo kakor z njegovimi sovrstniki. In ko je prišel na ples, med dekleta, je pogosto slišal: »Ta pa je predsednikov«. Tudi to je opazil, kako nežni spol željno »meče« pogleda za njim.

Bodimo odkriti. Čemu to spoštljivo govorjenje, čemu toliko brezuspešnih ženskih pogledov. — Samo zato, ker še vedno ne vemo

OBRAZI IN POJAVI

Enaka sta bila — pa vendar ni bila enaka. Oba sta se v mladih letih rada stepla, oba povedala marsikatero pikro in oba sta rada polnila lasne žepce s socnimi sosedovimi hruškami. Toda že takrat so njuna dejanja ocenjevali ljudje dokaj različno. Jure je bil nepridiprav, malopridnež in kdo ve kaj še. Slavi pa se je samo zmotil, hotel je biti malo vesel in razigran. Da, Jure je bil sin kmečkih staršev, Slavi pa — predsednikov.

Pa brez zamere

preden so se razšli, so drug drugemu naročali, naj ta pogovor ostane med njima. Predsednik je le predsednik in z njim je treba imeti dobre odnose.

oziroma ne znamo vrednotiti človeka, še vedno so za nas odločilni samo naslovi in funkcije. Bodimo odkriti in priznajmo, da je to res! Pa brez zamere!

DO-SIROPN
USTAV-SVET
AN-ŠARH
N-ŠAVORIČ
IDI-ŠKERIAK

VENCI NA GROBOVIH

Na Jelovici in Lipniški planini, pod Storžičem, na Sorskem polju, v škofjeloških hribih, v Dragi, na vrtu begunjske graščine, v gozdovih, pred svojimi domovi, v taboriščih, po cestah in za vasmi — povsod so umirali. Nam so ostali sadovi njihovih žrtv, za katere se jim lahko le skromno oddolžimo s spominom. S spominom, ki živi v nas samih in s spominom, ki je dobil svoj izraz v spomenikih, spominskih ploščah in drugih spominskih obeležjih. Le-ta obiskujemo in tedaj je spomin na vse tiste, ki so morali umreti za svobodo, še posebno močan.

Ob dnevu mrtvih tudi na Gorenjskem ni bilo grobišča ali spominskega obeležja, ki bi ne bil okrašen s cvetjem in pred katerim ne bi nihče prižgal vsaj nekaj sveč. V večji ali manjši meri so bili te dni deležni pozornosti vsi ti kraji po vsej Gorenjski.

Radovljica (M.S.) — Ker letos praznujemo 20-letnico vstaje, si je Občinski odbor Zveze borcev tradiciionalne žalne komemoracije v Dragi, v Begunjah in v Radovljici zarisal s širšim programom kot v preteklih letih. 1. novembra je bilo v Dragi in v Begunjah okoli 3000 obiskovalcev, ki so želeli počastiti spomin begunjskih žrtv. Pri komemoraciji je sodelovala godba na pihala iz Lesc, radovljiški oktet, recitatorji, garnizon JLA iz Radovljice, govoril pa je predsednik SZDL iz Begunj. Na žalni

svečanosti ob spomeniku 71 žrtvam fašizma v Radovljici (med njimi je tudi narodni heroj Jože Gregorčič) je govoril Zdenko Dolinar z Bleda, sodeloval pa je tudi mladinski pevski zbor.

Tudi krajevni odbor ZB Bohinjska Bistrica je letos na grobovih padlih pripravil svečano komemoracijo. — Po polaganju vencev je spregovoril Izidor Stres, nato pa je med posameznimi recitacijami pionirjev odreda »Tomaž Godec« zapel moški zbor DPD Svoboda »Tomaž Godec« nekaj žalostink.

Žalne svečanosti se je udeležilo veliko število svojcev in drugih vaščanov, delegacija gostov iz okoliščin »Stane Zagar« pa je položila venec na grob neznanega junaka.

Pri žalni komemoraciji na dan mrtvih ob grobovih žrtv fašizma na blejskem pokopališču (udeležilo se je veliko število Blejčanov in okoličanov) je sodelovala godba na pihala iz Milna, garnizon JLA iz Bohinjske Bele in pionirji-recitatorji.

Prav tako pa bi lahko pisali tudi o drugih krajih radovljiške komunice, saj so v slehernem večjem naselju ob spomenikih in grobovih pripravili manjše svečanosti. Pionirji pa so v sodelovanju s krajevnimi organizacijami Zveze borcev in SZDL izredno lepo okrasili prav vsa mesta, ki tako ali drugače spominjajo na NOB in tiste, ki so v njej sodelovali.

V kranjski občini je bilo ob Dnevu mrtvih nad 30 žalnih komemoracij v vseh krajih, kjer stojijo spomeniki in spominske plošče padlim borcem in talecem.

Kranj, 1. novembra (S.S.) — Letos so Kranjčani še posebno lepo počastili Dan mrtvih in se hkrati oddolžili spominu padlih (Nadaljevanje na 2. str.)

OSTROSTRELEC IZ KRANJA

Kot se spominjajo pri Krmeljvih v Hotavljah (Poljanska dolina) je okrog 5. novembra 1911 prišel k njim tovariš Brico iz Kranja. Njegovo pravo ime tam niso poznali in ga celo v sedanjih arhivih ni našli. Proti koncu novembra pa je tjakaj prišel tudi tovariš Franc Vodopivec iz Kranja, ki je kot politični delavec (bil je sekretar KP v Kranju) sodeloval pri pripravi na vstajo in splošni upor, ki je prišel do izraza v takrat imenovani poljanski vstaji v drugi polovici decembra 1941.

Dvoje vabil

V majhnem presledku med 12. aprilom in 20. majem 1962 bosta najprej v Münchenu in nato v Firencah večji sejamski prireditvi obrtne dejavnosti, na kateri so vabljena tudi naša podjetja. V Münchenu bo XIV. nemški sejem obrti, v Firencah pa XXVI. mednarodna razstava obrtništva. Za udeležbo na obeh prireditvah so zagotovljeni dokaj dobri pogoji, kar zlasti velja še za Firence, kjer imajo razstavljalci že urejene in brezplačne prostore. Zanimivo je tudi, da je za razstavo obrti v Firencah vedno veliko zanimanje. Lani je tam sodelovalo 3.000 razstavljalcev iz 19 dežel (tudi Jugoslavija je bila zastopana), prireditev si je ogledalo nad 600.000 domačinov in tujcev, razen tega pa je bilo sklenjenih za 5 milijard lir kupcij. — Ti podatki kažejo, da bi bilo zelo priporočljivo, če bi se XXVI. mednarodnega sejma obrtništva v Firencah udeležili tudi Kroparski kovači, gorjuški piparji, Tovarna čipk in vezenin z Bleda, poljanske in selške čipkarice in drugi. Vse podrobnosti glede tega pa zainteresirani lahko dobijo pri »Zanatekport« Beograd ali pri Orbno-komunalni zbornici za kranjski okraj. Podrobna pojasnila za sejem v Münchenu pa daje »Jugexport« Beograd. — B. F.

Alkoholizem - sovražnik družinske sreče

Boj proti alkoholizmu prehaja v mesecu novembru letos v povsem novo fazo. Pri Glavnem odboru RK Slovenije je od aprila 1981 dalje posebna republiška komisija za boj proti alkoholizmu. Prav istega leta so se formirale enake komisije tudi pri okrajnih odborih RK in nato še pri občinskih odborih. Čeprav so omenjene komisije delovale z mnogo dobre volje, je bil uspeh njihovega dela v splošnem majhen. Pred kratkim pa sta v boju proti alkoholizmu nastopila dva nova zelo pomembna momenta. Predvsem je bila akcija penešana na novo, mnogo širšo organizacijsko bazo, hkrati pa je bil dan zanjno novo impulz za uvedbo »MESECA BOJA PROTI ALKOHOLIZMU«; za ta mesec je bil izbran november.

Na pobudo izvršnega odbora SZDL Slovenije je bila 12. oktobra letos sklicana konferenca s predstavniki družbenih organizacij, državnih in družbenih organov, zavodov in drugih institucij. Konferenco je vodil podpredsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Kimovec-Ziga. Bilo je sklenjeno, da morajo akcije boja proti alkoholizmu voditi posebni odbori v republiškem, okrajnih in občinskih menilih, hkrati pa je bil izvoljen tudi ustrezen republiški odbor za boj proti alkoholizmu. Na čelu odbora je dr. Jože Potrč, tajnik pa je Stane Škof, odbor ima še nadaljnjih 11 članov. Ta odbor ima trenutno vlogo iniciativnega odbora

Tovariš Brico je postal pri Krmeljvih domač, sicer pa je bil v strogi ilegali. Vestno in skrbno je pripravil svojo puško in se z njo vabil ter dosegel precejšnjo spretnost. Vsi so se mu čudili. To svojo sposobnost pa je Brico še posebno pokazal pozneje v bojih, ki so bili v Poljanski dolini, na Pasji ravni in tudi v Dražgošah. Med sotovariši si je pridobil sloves ostrostrelca, tako da so mu zaupali najbolj kritične strele, kjer je bilo treba z gotovim zadetkom odstraniti nevarnost. Celotno med Nemci so menda govorili o njem, češ da je fenomen, ki vsakega zadene v glavo. Med našimi borci pa so o njem nastale prave bajke.

VOLITVE V KRANJU

Petega novembra 1960 so bile v Kranju volitve v organizacije OF. V okolici pa so bile volitve 19. novembra. Na območju Kranja so člani OF počastili volitve z množično udeležbo na delovnih akcijah.

Predavanja o begrajski konferenci

Po vsej Gorenjski so bila v zvezi z begrajsko konferenco številna predavanja. Domači in tuji predavatelji so seznanili poslušalce z zgodovinskim pomenom konference in z geografskimi in političnimi značilnostmi držav udeležence. Skupno je bilo v našem okraju 72 predavanj. Največ od teh jih je bilo v jeseniški občini (29), njej sledi kranjska občina (18), radovljška (11), škofljška (8) in tržaška občina (6). Predavanja je obiskalo 9964 ljudi. Zanimivo je, da je bilo v jeseniški občini sorazmerno največ udeležencev, in sicer 5900, medtem ko se je v kranjski in škofljški občini udeležilo predavanj nekaj nad tisoč občanov. Kljub temu pa lahko ugotovimo, da je bila pov-

Ljudje in dogodki

Generalovi zdravniki v francoskem glavnem mestu so že davno ugotovili, da je alžirski glavobol kronična bolezen papeža Pete republike. De Gaulle je po sedemletnem pretakanju krvi in ogromnih žrtvah na obeh straneh daleč od vojaške zmage, daleč od pomisli, da bi sklenil premirje, ker je bitka v bistvu že odločena. Izhoda te bitke ni mogoče več spremeniti. Iluzij v francoski prestolnici pa noče biti konec. Solzljivi plini na pariških bulvarjih in curki vode iz gasilskih črpalk nad alžirskim prebivalstvom, ki živi v Parizu, izgon številnih alžirskih družin iz glavnega mesta in vrsta drugih izrednih ukrepov de Gaullove policije, pač samo ponovno kažejo, da je »beli teror« osnova alžirske politike, kakršno si zamisljajo učeni ljudje v Parizu. Francoska krakomiselnost je brez logike. Od Eviana do Lurgrina je bila na pogajanjih vsiljena Alžircem francoska sterilnost v zameno za pravice, ki jih je človeštvo priznalo vsakemu narodu. Alžirci so vedno znali ceniti ljudske žrtve in v takšno past niso šli. Zato je tem bolj nerazumljivo, kako brez glave so postali Francozi v tej sedemletni vrtočlavi, odkar divja

neizprosnna vojna na alžirskem ozemlju. Kronološki potek alžirske vojne je ljudem pri nas tako dobro znan, da ne gre ponavljati splošno znanih zgodovinskih dejstev. Prvega novembra 1954 je Svet desetorice alžirske revolucije, v katerem so bili najbolj revolucionarni prvaki alžirskega naroda, poklical ljudstvo k upor. Sedem let po tej obletnici je

množično grobišče, kjer smrt preži na vsakem oglu. Francozi si že sedem let dopovedujejo, da bodo slej ko prej prisilili alžirsko osvobodilno gibanje na predajo. Toda od teh napovedi so ostali samo prazni računi brez krčmarja. V zgodovini alžirske vojne so privlekli na dan številne vojaške načrte, ki so imeli namen v kratki vojni zadušiti alžirski upor. Vsi ti vojaški načrti so

nezmanjšano močjo nadaljevali. Napadena je bila vas Dese. Francoska vojska in alžirski teroristi so imeli precejšnje izgube. Borbe so bile tudi na drugih področjih okoli El Milija, Kola itd. Francoske izgube znašajo okoli 100 vojakov. Vsak dan padajo na alžirskih bojiščih novi vojaki. Obseg vojne na alžirskem ozemlju ni zmanjšal. V sedmih

Sedemletna vrtočlavi

najbolj zakrknjen skrajnež — na smrt obseden general Salan »duševni vojda« alžirskih prevratnikov rjovel skozi zvočnike alžirske radijske postaje obešenjska gesla. Nihče ne razume te dvojnosti. General, ki je v odtuščenosti obseden na smrtno kazen, govori po francoskem radiu v Alžiru, ki ga vzdržuje pariška vlada. In pri tem pravi: »Preprečili bomo izdajstvo Alžirije. Na naši strani je na tisoče dobro izvečanih borcev in partizotov. V Parizu se zbirajo izdajalci, ki bomo z njimi v kratkem obračunali.« Hkrati pa pariški čopisniki javljajo o smrtnih tragedijah, ki jih je zakrivila »črna roka francoskega terorističnega nasilja«. Alžirija se je v teh sedmih letih spremenila v

ostali na papirju in so se vedno končali s popolnim polomom. Vidnejši francoski generali so dobili vsak svojo priliko, da izdelajo vojaške načrte. Vseh teh načrtov je bilo toliko, da bi jih bilo težko vse naštet. Rezultat je edinsven. Zadnja tri leta nihče več ne pride na dan s podobnim načrtom. Iluzije generalov so dobile konkretnije naloge: streljati skozi cevi brzostrelke. Francoska vojaška poročila so vedno bolj klavna in ne služijo ugledu nekoč tako slavnih vojni tradicij. Poraz za porazom, odstopanja, predaje in vojaške izgube. 20. septembra je ministrstvo za informacije začelo alžirske vlade izdalo uradni komunikacije. Podobna sporočila prihajajo vsak dan. »Borbe se z

letih je pod francoskim kroglami umrlo 1 milijon Alžircev. Alžirci ne umirajo samo na fronti. Pobijajo jih s plastičnimi bombami in napadi iz zraka. Vojna dobiva vse bolj zverinsko obliko. Ze pred tremi leti je alžirsko vrhovno poveljstvo objavilo, da so zaradi »taktičnih ukrepov« preselili okoli 535.000 Alžircev iz svojih vasi in mest. V koncentracijskih taboriščih živi pod nečloveškimi pogoji približno poldrug milijon prebivalcev. V zaporih umirajo hitreje, kot imajo na razpolago grobarjev.

Alžirska vojna nima nobenega smisla. Kako dolgo bo še traja, da bodo to spoznali generali? Zdravko Tomaž

Vsklajevanje družbenih ciljev

(Nadaljevanje s 1. strani)

Miran Košmelj — POMEN ZBOROV PROIZVAJALCEV

S področja notranje delitve dohodka v gospodarskih organizacijah bi imel konkreten predlog, in sicer da naj bi plenum sprejel priporočila za vse občinske organe in gospodarske organizacije. Pri tem gre v prvi vrsti za opozorilo, da ne gre za obstoječih predpisih do konca tega leta izdelati in sprejeti pravilnike o delitvi čistega in osebnega dohodka v gospodarskih organizacijah. Hkrati pa naj bi priporočili občinskim zborom proizvajalcev, naj takoj brez odlašanja pričnejo s konkretnimi razpravami o že sprejetih pravilnikih o delitvi čistega dohodka in osebnega dohodka v gospodarskih organizacijah. Mislim, da je čas, da začnemo na konkretnih primerih proučevati pravilnike in določbe iz teh pravilnikov v ekonomskem in družbeno-političnem smislu. Edino to bo konkretna pomoč gospodarskim organizacijam. Zakon tudi določa, da ima zbor proizvajalcev pravico zahtevati od vsake gospodarske organizacije njihove pravilnike, da bi jih pregledal. Zbor proizvajalcev je tudi edini družbeni organ, ki mu zakon daje pravico neke družbeno-politične intervencije, da sme dajati določena priporočila v obvezno obliko delavskim svetom v gospodarskih organizacijah. Zato je potrebno, da se v občinskem zboru proizvajalcev čutijo politične sile SZDL, sindikatov itd. in pomagajo temu organu do pravilne ocene pravilnikov. Hkrati pa bi bila to tudi oblika za bogato izmenjavo iskrenih, idej, pozitivnih rešitev, originalnih prijemov itd.

Martin Košir — SE KRAJEVNI ODBORI SZDL

Tudi občinski odbori SZDL in drugi so o teh problemih razpravljali in zlasti iskali oblike, kako bi se Socialistična zveza kot najmočnejša politična organizacija vključila v te razprave. Na plenumu smo ta vprašanja razčistili. Toda po občini bi morali biti še bolj konkretni; morali bi hitreje reagirati na posamezne probleme. Menim, da smo v okviru krajevnih organizacij SZDL nekoliko manj prišli do konkretnih razprav z ljudmi. Morda bi kazalo v okviru krajevnih odborov SZDL načeti razprave o teh vprašanjih, in to z vidika delitve dohodka v komuni kot družbeni skupnosti in tudi o delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah. Z vsemi temi razpravami bi morali prebrati do vsakega posameznika. — Vsak proizvajalec, upravljalac in potroš-

nik v komuni bi moral biti seznanjen s temi problemi, tako da bi lahko postal aktiven ustvarjalec v celotni komunalni ureditvi.

Janko Rudolf — ZA SKUPNA PRIZADEVANJA

Ko sem razmišljal o teh stvareh, sem prišel do zaključka, da imamo zlasti v nekaterih manjših gospodarskih organizacijah velike razlike med našimi političnimi prizadevanji na eni in med strokovnim delom z druge strani. Strokovni aparat se seveda s temi stvarmi ukvarja strokovno, politični aktiv pa ima pred očmi politične smernice. Ko pa se ti ljudje

dje včasih srečajo, se med seboj ne razumejo. Prav tako, kot je po strokovni plati vrsta birojev, ki se ukvarjajo s temi inštrukcijami in s posluhom bolj na strokovno plat, pa je prav tako pri nas včasih preveč abstraktnosti, ostajamo smo pri propagandi načel. Ob vsem tem prihajamo do ugotovitve, da bi bila potrebna sinteza obeh prizadevanj, ker sicer pridemo na mrtvo točko, to je da se med seboj ne razumemo. V tej smeri bi bilo treba nekaj več napraviti, da bi naša skupna prizadevanja do bila bolj konkretno obliko, ki bi lahko rodila boljše uspehe.

VENCJI NA GROBOVIH

(nadaljevanje s 1. strani)

borcev in žrtve fašističnega terorja. Komemoracija je bila pred spomenikom Revolucije pred Delavskim domom. O dnevu mrtvih in posebej o ljudeh, ki so padli med preteklo vojno za svobodo, je govoril Jože Mihelič. Čeprav ljudje ta dan odhajajo na grobove svojcev, se je zbrala okrog spomenikov Revolucije — posvečen je 884 padlim — precejšnja množica ljudi. Slovesnosti sta dala posebno vzdušje nastop godbe na pihala kranjske Svobode in pevski zbor »Franceta Prešerna«. Posamezne delegacije političnih in družbenih organizacij iz Kranja so položile pred spomenik številne vence. Spominu padlih se je lepo oddolžila tudi šolska mladina.

1. novembra dopoldne je bila svečana komemoracija pred spomenikom 89 padlih borcev v Zabnic. Ploščad pred spomenikom je bila zasuta s cvetjem, ki so ga padlim v čast poklonili šolarji, svoji in predstavniki raznih organizacij in društev. Na svečanosti je govoril šef krajevnega urada Janko Cegnar. Po komemoraciji, na kateri so sodelovali pevci in recitatorji, je šolska mladina ponesla vence na spominska obeležja v Črngrobu in na Rovtu, kjer je padel tovariš Stane Zagar. Več kot 400 prebivalcev področja Cerklja se je na Dan mrtvih udeležilo žalne svečanosti pred osrednjem spomenikom žrtvam vojne v Cerkljah, ki je posvečen 82 padlim borcem. Sodelovali so domača godba na pihala, recitatorji in mladinski pevski zbor, medtem ko je svečani govor pripravi tajnik odbora Zveze borcev Janez Por.

V Strazišču so ta dan odkrili spominsko ploščo tovarišu Zežku, predvojnemu in vojnemu sekretarju partijske celice na Orehku. Pri odkritju je domači moški pevski zbor zapel nekaj pesmi, sodelovala pa je tudi kranjska godba na pihala. Od tu — do hiše na Laborah, kjer je Zežek delal, so mladinci ponesli cvetje na spomenike in spominske plošče straziškim borcem, ki so padli v NOB.

Tudi v Gorjiah je bila veličastna žalna slovesnost, ki so se je udeležili tudi pacienti golniške bolnišnice in predstavniki vseh organizacij in društev. Govoril je dr. Fortič, predsednik KO SZDL Golnik. Pred spomenik več kot 50 žrtvam so domačini položili mnogo vencev in cvetja, junakom pa so se oddolžili tudi učenci šole z venci, ki so jih spleli sami. Sledile so recitacije in pevske točke. JESENICE (M.Z.) — Povsod v jeseniški občini so na dan mrtvih pohiteli številni domačini na grobove svojcev, kamor so prinesli cvetje in prižgali na tisoče svečk. Še posebej pa so v vseh krajih v jeseniški občini počastili spomin padlih borcev.

Na Jesenicah je bila žalna komemoracija na pokopališču, kjer je sodelovala pevski zbor in godba na pihala »DPD Svobode« z žigom.

V Žirovnici je žalna komemoracija na pokopališču pripravila domača organizacija Zveze borcev. Godba na pihala je zaigrala žalno koračnico, sodeloval pa je tudi pevski zbor.

Osrednje gorenjske žalne komemoracije na grobišču v Begunjah in v Dragi so se udeležili tudi številni Jeseničani. S Hrušice so odšli na to komemoracijo kar z dvema avtobusoma in s svojo godbo na pihala. Komemoracije so se udeležile tudi številne delegacije, med njimi Zveze borcev, Zveze komunistov in Socialistične zveze, ki so položile vence na grobišče talcev v Begunjah, v Dragi in pred spomenikom v Radovljici.

V Mojstranah so na dan mrtvih odkrili več spominskih obeležij, sicer v Mlinici, na Rupah in v Orlovskem gnezdu. Vse je pripravila organizacija Zveze borcev iz Mojstrane.

Žalne komemoracije so bile pri vseh spomenikih, spominskih obeležjih in grobovih padlih borcev v jeseniški občini. V Mostah so pri spomeniku položili vence, pri Škrižu so na grobovih padlih borcev nastopili pevci in recitatorji. Nič manj svečano niso počastili spomina padlim na Pokoški Bell in na Javornškem rovtu.

Škofja Loka (J.P.). Tudi v škofljški občini so bile v počastitev dneva mrtvih številne komemoracije. Osrednja komemoracija je bila v sredo, 1. novembra, ob deset uri pred domom Zveze borcev v Škofji Loki. Govoril je Ivo Fuhrar, sodelovali na so tudi pevci, recitatorji in godba.

O komemoracijah nam poročajo tudi iz Zelenikov. Tam je bila žalna svečanost pred spominskim obeležjem na pokopališču že v torek, 31. oktobra. Svečanost so pripravili učenci osemletke v spomin na neznane borce, ki so padli ob napadu na Zelenike leta 1941. — Žalne komemoracije so se udeležili tudi predstavniki podjetij. Po vseh drugih krajih pa so prebivalci okrasili grobove in položili vence pred spominska obeležja. Tržič (B.F.) — Dan mrtvih so na območju vse tržiške komunke kar najlepše proslavili. V večjih in manjših naseljih, pa tudi ob osamljenih spomenikih padlim talcem ali borcem za svobodo, ki se imeli spominske svečanosti, ki se imeli zlasti številno udeležila mladina. Mladina je sodelovala tudi v organizacijami ZB poskrbela tudi za ureditev grobov. Razen teh prireditev sta bili večji komemoraciji s številno udeležbo v Trzinu in Koverju. Na grobišču žrtve na trziškem pokopališču.

NAŠ RAZGOVOR

Nedvomno sodi Planinsko društvo Kranj med najdelavnejša in številčno najmočnejša planinska društva v Sloveniji. Izredni dosežki uspehi, ki jih društvo dosegajo, pa so bili povod, da je Planinska zveza Slovenije nekatere člane odklovala. Predsednik društva Franjo Klojčnik je takole pripovedoval o tem dogodku. »Preteklo nedeljo je Planinsko društvo priredilo izlet na Kravce. Ob tej priložnosti smo izročili diplome in srebrne častne znake sedmim najzaslužnejšim članom društva. Odklovali so bili: Lovro Koršič, Tone Dovjak, Milan Ekar, Ciril Hudovernik, Jože Pavlič, Tine Prinčič in Janez Zajec. — Tistokrat smo povabili na Kravce tudi 7 članov Planinskega društva, ki so lani in letos

prehodili Slovensko planinsko transverzalo. — Diplom in odklovanje ne gre ocenjevati zgolj kot pohvalo posameznikov za aktivno delo, temveč so hkrati priznanje Planinskemu društvu za dosežene uspehe.«

»Koliko članov vključuje kranjsko Planinsko društvo in kdaj je bilo ustanovljeno?«

»Ustanovljeno je bilo pred 62 leti; zdaj šteje nekaj nad 1800 članov.«

»Kakšen je program društvene dela?«

»Društvo gradi nekatere planinske domove in druge objekte, in

sicer gostiše na Smarjetni gori in Dom na Kravcu. Poskrbelo je tudi za napeljavno vodovoda na Smarjetno goro. Razen tega je prispevalo električni daljnovod na Kravce in zgradilo dom na Kališču. To je ena stran društvenega dela. Razen tega imamo zelo uspešen alpinistični odsek, ki je s svojimi vzponi v Centralnih Alpah zabeležil zelo lepe uspehe. Tudi delo z mladino je dobro obrodilo. Društvo vključuje preko 800 mladincev. Dalje gojimo izletništvo, prirejamo razna plantu-

lometrov dolgo Gorenjsko turistiško parizansko pot. — In še to: nekako pred šestimi leti — to je bilo na kongresu Planinske zveze Jugoslavije v Zagrebu — je bilo naše društvo za izredne delovne uspehe odlikovano z zveznim častnim znakom.«

V naslovu tega razgovora omenjam tudi zlogo društva. To pa mi je tovariš Klojčnik zamolčal. Preskrbeno je, da bi govoril o sebi in svojem delu. In vendar je prav on prejel zlato značko. Dosejel je Planinska zveza Slovenije podel-

ska predavanja, ki so zelo dobro obiskana, v zadnjem času pa smo razširili svojo dejavnost tudi na šole in delovne kolektive, kjer ustanavljamo planinske skupine. Letos junija je naše Planinsko društvo organiziralo preko 500 ki-

1 zlata in 7 srebrnih značk

lila le 20 takih značk, 21. pa je dobil tovariš Klojčnik. In še dve besedi o njem. Društvo predseduje že 14 let, kar mu daje vzdevek najstarejšega predsednika vseh planinskih društev v Sloveniji.

Nova cesta na Dolžanko v Jelendolu je velikega pomena za Gozdno gospodarstvo Kranj. Težki tovornjaki lahko zdaj pripeljejo prav v osrčje lesnih zalog, kjer s posebnimi dvigali v najkrajšem času natovoriijo hlodovino in jo odpeljejo v dolino

Vpis še ni zaključen

TRŽIČ (B. F.) — Vpis prostovoljnega občinskega posojila za ureditev družbenih prostorov in nabavo radijskega oddajnika še ni zaključen, čeprav je rok — 1. november — že potekel. Medtem ko so komisije za vpis po sindikalnih podružnicah svoj posel že bolj ali manj uspešno opravile, pa še niso zaključile z vpisom enake komisije pri KO SZDL. Čeprav je zamuda ponekod opravičljiva, ker ni bilo pravočasno na razpolago obveznice, bi marsikje že lahko zaključili z vpisom. Najbolj v zaostanku pa so gospodarske organizacije, ki razen tovarne obuive »Peko« še niso doletile kolikšen znesek bodo namenile za občinsko posojilo. Da ne bi prišlo do nepotrebnih zastojev in da bi se ObO SZDL lahko takoj lotil urejevanja zamisljenih načrtov, bi bilo želeli, da bi vse komisije pohitele z vpisom.

Dosedanji potek akcije pa je

pokazal že precej zanimivosti. Več primerov je, da so pomožni delavci vpisali več posojila kot pa, ki ne smemo mimo dejstva, da je posojilo na prostovoljni osnovi, vendar podobni primeri kaže-

Tržiški VESTNIK

vodilni uslužbenec, čeprav je razlika med osebnimi dohodki znatna. Zgodilo se je celo, da je v nekem podjetju vpisal več posojila kurir podjetja kot pa direktor istega podjetja. Čeprav nika-

jo, kdo je potreben družbenih prostorov in kdo tudi razume položaj tržiških družbeno-političnih in društvenih organizacij, ki jih pri dosedanjem delu nenehno ovirajo prostori.

Prihodnjo nedeljo četrty izlet

TRŽIŠKE ŽENE SO SAME POSKRBELE ZA RAZVEDRILLO — LEPI NAČRTI ZA PRIHODNJE LETO

Prijetnega razvedrila in najrazličnejših kulturnih prireditev Tržičani že dlje pogrešajo. Dejavnost na teh področjih je med sa-

mimi Tržičani iz najrazličnejših objektivnih in subjektivnih vzrokov bolj ali manj zaspala. Pomanjkanje primerne razvedrila pa še zlasti občutijo žene. Bodisi zaposlene ali pa tiste, ki morajo skrbeti samo za družino doma. Nekateri trdijo, da je bilo nekdanj življenje v Tržiču zelo razgibano in da je v zadnjem času postalo precej dolgočasno. Toda stvari so se zasukale in zadeva ni več tako problematična. Izhod so iskale žene same. V sodelovanju z ObO ZVVI so samoiniciativno pričele prirejati razne izlete, ki se jih je doslej udeleževalo tudi do 50 žena. V zadnjem času so imele že tri izlete, in sicer: na Stajersko (Celje, Ptuj, Jeruzalem, Ljutomer), v Vipavo in Novo Gorico, preteklo nedeljo pa v Kranjsko goro in na Vitranc. Avtobus je bil doslej naj-

večkrat skoraj premajhen, da bi sprejel vse zainteresirane žene, zato bodo odšle na četrty izlet, ki bo prihodnjo nedeljo v Belo krajino, z dvema avtobusoma. Za izlet se je menda prijavilo že okoli 70 tvarišic. Žene računajo, da to leto ne bo zadnji izlet, saj želijo spoznati najrazličnejše kraje in tamkajšnje običaje in najrazličnejša podjetja.

Tržiške žene imajo v načrtu, da bodo to poučno in hkrati prijetno obliko nedeljskega razvedrila prihodnje leto še bolj organizirale in priredile tudi večdnevne izlete na daljših relacijah. Prvenstveno imajo v načrtu, da bi si na enem takih izletov lahko ogledale vse znamenitejše kraje iz NOB na Koroškem. — B. Fajon

Mladi pred letnim obračunom

Občinska konferenca tržiške mladine bo 18. novembra — 150 delegatov — Konferenca se bo odvijala v treh komisijah

Te dni so bile zadnje letne konference mladinskih aktivov na območju tržiške komune. Konferenca so bile v večini dobro pripravljene, pokazale pa so, da so postali mladi v zadnjem letu mnogo aktivnejši, kot so bili prej. Predvsem razveseljuje je njihovo ideološko-vzgojno delo in delo v samih osnovnih organizacijah. Razprave na konferencah delavske

mladine so pokazale, da se mladi v delavskem in družbenem samoupravljanju še niso uveljavili tako kot bi se lahko in da so posledica tega največkrat pomanjkljivi delovni pogoji v samih mladinskih organizacijah.

ObK LMS se na osnovi zbranga gradiva na konferencah osnovnih aktivov že temeljito pripravlja na občinsko konferenco, ki bo predvidoma 18. novembra ob 14. uri v dvorani »Svobode«. Na konferenci bo sodelovalo 150 delegatov, ki bodo zaradi razgibane dejavnosti mladih v zadnjem letu razpravljali in sklepali v treh komisijah, in sicer: v komisiji za družbeno in delavsko samoupravljanje, v komisiji za idejno-vzgojno delo (tudi kadrovska vprašanja) in v komisijah za družbeno-zabavno življenje in delo v društvih. Takšna oblika konference bo prav gotovo dala dovolj koristnih sklepov, ker bo mogoče posamezne dejavnosti konkretnije analizirati. — B. F.

Zaradi pomanjkanja vode samo 92 odstotkov

Tržič (P. J.) — Pomanjkanje vode čez poletje je vplivalo na proizvodnjo tudi v BPT. Podjetje ima namreč lastno hidrocentralo. Zaradi pomanjkanja vode je v prvih devetih mesecih podjetje doseglo le 92 odstotkov plana za to obdobje. Napovedujejo, da bo-

do v naslednjih mesecih nadoknadili zamujeno in da bo predilnica izpolnila letni plan s približno 101 %, tkalnica pa s 103 %. Skupno bodo letoš proizvodni okrog 12.450.000 površinskih metrov tkanine.

Jeseniški komunisti o izobraževanju

Premalo samoiniciative

Na zadnji seji občinskega komiteja Zveze komunistov v Jesenicah so v glavnem govorili o oblikah ideološkega izobraževanja svojih članov.

delitvi dohodkov in podobno. — Osnovne organizacije ZK v jeseniški občini morajo pri sestavljanju novih izobraževalnih programov izhajati predvsem iz lokalnih idejnih problemov in na osnovi

Pri občinskem komiteju Zveze komunistov na Jesenicah so sprejeli program ideološkega izobraževanja za nekaj mesecev. Tu so še vedno predvidena predavanja o nedavni beograjski konferenci, o najaktualnejših zunanjepolitičnih dogodkih, o programu KPSZ itd. Na raznih posvetovanjih bodo govorili še o osnutku nove ustave, o delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah in v družbenih službah.

Ob tem bo občinski komitej organiziral za vodstva osnovnih organizacij nekajdnevni intenzivni seminar o aktualnih problemih. Pripravi bo tudi seminarje za nove člane Zveze komunistov, in sicer v Kranjski gori in v Zirovnici. Pogovorili so se tudi o programu politične šole in o delavnosti slušateljev na terenu po končani šoli. — M. Zivkovič

Jeseniški KOVINAR

predvsem o kvaliteti izobraževanja in da naj bo idejno-vzgojno delo čimbolj aktualno in prilagojeno zanimanju članstva. Gre namreč za to, da bi organizirali posamezne seminarje za člane Zveze komunistov še o delavskem samoupravljanju, družbenem upravljanju, o

praktičnega izobraževanja. Pri tem se morajo osnovne organizacije izogibati administrativnega sprejemanja programov. Na plenumu so ugotovili, da se prav pri sestavljanju novih programov v osnovnih organizacijah kaže še vse premalo samoiniciative.

Kontrola cen

Jesenice (M. Z.) — Nekateri gospodarske organizacije in tudi privatni obrtniki v jeseniški občini še vedno znova rešujejo problem rentabilnosti podjetij ali privatnih obrti na račun povečanja cen. Pri tem ne najdejo možnosti, da bi ta problem rešili z notranjimi rezervami ali z boljšo organizacijo dela. Prav zaradi tega je Svet za blagovni promet pri ObLO Jesenice razpravljaj na zadnji seji o od-

redbi o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov in storitev. Odredba je le prehodnega značaja.

Člani Sveta so govorili še o spremembi odloka o določitvi najnižje najemnine za poslovne prostore. Pripravljajo tudi posvet s predstavniki trgovskih podjetij.

Hokejski klub v Kranjski gori

KRANJSKA GORA (M. Z.) — Za danes je sklican v Prosvetnem domu v Kranjski gori ustanovni občni zbor hokejskega kluba Kranjska gora. Kaže, da je ta šport dobil tudi v Kranjski gori dovolj privržencev, da bodo lahko ustanovili samostojen klub. Drsalisce so imeli že lani in so hokej doslej igrali neorganizirano. Letos bodo drsalisce še popravili in se po vsej verjetnosti vključili v tekovanje.

Kratke z Jesenic

● Na kegljišču pod Mežakito je bilo v nedeljo Gorenjsko prvenstvo v kegljanju. V disciplini 200 lučajev mešano so prvo mesto osvojili Jeseničani, ki so podrl 6628 kegljev. Med tekmovalci je bil najboljši veteran, ki je podrl 883 kegljev.

● Po nekajdnevem treningu so odigrali člani hokejskega moštva z Jesenic v Miesbachu v Zpadni Nemčiji prvo tekmo. Srečali so se z domačim moštvom in ga premagali s 6 : 5.

● Jeseničani in jeseniški martinariji so se preteklo soboto popoldne poslovili od starega svobodaša in priljubljenega martinarja Jožeta Kusa. Pred hišo žalosti sta se poslovila od pokojnika komorni zbor jeseniške Svobode in drugi pevci, ki so peli s pokojnikom več let.

Gradnja novega poslojja Zavoda za socialno varovanje — podružnica Tržič hitro napreduje. Če ne bo večjih vremenskih nepravil, računamo, da bo nov objekt še letos pod streho. V novem poslojju bodo pisarniški prostori, razen tega pa tudi tri stanovanja

Brez nove šole ne gre več

Gorje pri Bledu (M. S.) — Slaba dva meseca je od tega, kar smo v zapisu o nekaterih problemih šolstva na Gorenjskem obširneje pisali tudi o izredno težkih razmerah, v katerih deluje osnovna šola v Zgornjih Gorjah. Tedaj smo tudi omenili, da so v šolskem poslojju le tri učilnice, štiri pa so urejene v drugih prostorih, ki pa za pouk niso najbolj primerni. Letos imajo 14 oddelkov, prihodnje leto jih bo že 16; to pomeni, da bo treba najti še eno učilnico. Pravijo, da je na podstrešju še nekaj prostora. Če bodo le mogli dobiti nekaj denarja, bodo uredili še eno provizorično učilnico.

Vendar tako ne more iti dolgo, zato je vsestranska akcija za zgraditev novega šolskega poslojja

vedno bolj živa. O potrebi po tej gradnji so nedavno tega govorili tudi na seji Občinskega ljudskega odbora Radovljica. ObLO sam ne more zagotoviti potrebnega denar-

Za novo šolo je že odkupljeno zemljišče in izdelani so idejni načrti, v katerih je predvidenih 8 učilnic. Ker bo šola toliko učilnic potrebovala že v prihodnjem

Radovljica KOMUNA

ja, zato je bila formirana posebna komisija, ki se bo o tem problemu pogovorila s predstavniki jeseniške Železarnice z željo, da bi ta gospodarska organizacija pomagala pri gradnji. Iz Gorij je namreč pretežna večina delavcev zaposlena v Železarni.

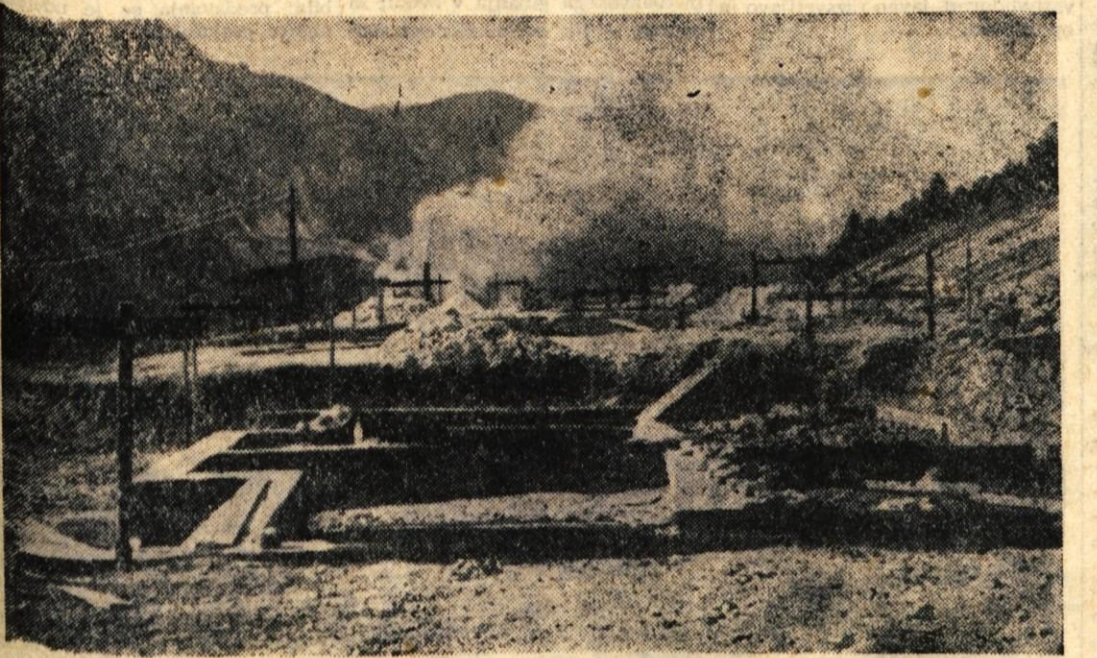
letu, nove poslojje pa bi bilo zgrajeno v treh letih, bo nujno potrebno, da bi premislili, če bo predvidena kapaciteta čez leta še zadostovala.

Pri akciji za novo šolo aktivno sodelujejo tudi člani SZDL, ki je prav v zadnjem času zelo aktivna.

Oktoberško kopanje

Lancovo (A. E.) — Kot marsikje na Gorenjskem je tudi pri nas na Lancovem narasla Sava odnesla pol mostu in nam tako pretrgala zvezo z Radovljico. Pričakovani smo, da se bo cestna uprava takoj zavzela za njegov popravo, a smo se močno zmotili. Se vedno visi nad Savo le pol mostu in pristojne organe očitno prav nič ne moti, da morajo ljudje v Radovljico čez Podnart; to je 32 kilometrov dolga pot, na katero so vezani šolarji in delavci. Sicer pa je most oddaljen od Radovljice le četrty ure.

Na Savi pod podrtim mostom pa se odvija poseben promet. Novopečeni čolnarji s čolni prevvažajo čez Savo pogumne potnike in zgodbi se tudi, da je treba večših zaplaval, če hočeš, da te ne odnese mrzla Sava. To je poizkusil tudi naš pismonoša, ki si je hotel starjšati pot domov čez tako imenovano Fuksovo brv. Vendar je bila še podrt, z avtobusom se pa ne vozi rad, ker je cesta vsa razdrta, a je nihče ne popravi. Zato se je odločil za čoln, bil je malce neroden in čoln se je prevrnil. No, izveleki so ga in (Nadaljevanje na 4. strani)

JESENICE (M. Z.) — Na Jesenicah so nad železniško progo že pred meseci začeli z gradnjo stanovanjskih hiš v okviru stanovanjske zadruge »Kovinar«. Stanovanja bodo tu dobili delavci iz Železarnice. Zato tudi pomagajo pri gradnji, bodisi z denarjem ali z delom v popoldanskem času. Nekaj sredstev za gradnjo pa bo kot posojilo prispevala tudi Železarnica

Denarja primanjkuje - toda kljub temu bo šlo

Krajevne odbore vseh povsod ta rejo finančne težave. Zato tudi KO Poljane v Poljanski dolini ni iz-

Načrt za ureditev pokopališča že imajo. Stroški bodo znašali predvidoma 2 milijona dinarjev.

tudi ceto. Da bodo dela pri ureditvi pokopališča hitro in zadovoljivo potekala, so imenovali poseben odbor.

Trenutno je torej ureditev pokopališča največji problem, ki ga skuša rešiti poljanski KO. Toda zmotno bi bilo, če bi mislili, da je to vse. KO obravnava na vsaki seji tudi druge številne probleme. Zdaj je treba to, zdaj o. Vodovodno napeljavo imajo sicer bolj ali manj povsod urejeno, le v Srednji vasi še ne. O napeljavi vodovoda v omenjenih vaseh so sicer na pristojnih mestih že večkrat razpravljali, vendar do sedaj tega problema še niso rešili. Prav tako nameravajo v Poljanah urediti tudi javno razsvetljavo.

Sredi Poljan stoji veličasten spomenik, ki so ga postavili v spomin na znano poljansko vestjo decembra leta 1941. Ker njegovo okolje še ni povsem zadovoljivo urejeno, nameravajo v Poljanah tudi to stvar čimprej urediti.

Loški DELAVEC

jema. Tudi tam bi namreč KO za svoje delo potreboval znatno več denarnih sredstev, kakor pa jih ima. Toda kljub pomanjkanju finančnih sredstev je KO v Poljanah aktivna, saj skuša rešiti številne komunalne probleme na svojem področju.

Nedvomno je, da ne pretiravamo, če trdimo, da je pokopališče v Poljanah zelo slabo urejeno. To priznajo tudi sami vaščani. Vsa leta po vojni so namreč trošili denarna sredstva za druge komunalne potrebe, pokopališče pa je ostalo tako, kakor je bilo prejšnjega leta. Zato se je sedaj Krajevni odbor Poljane odločil, da morajo končno urediti tudi pokopališče. To leži na precej nagnjenem terenu, zato bo treba napraviti trase. Razen tega bodo uravnali tudi grobišča.

Del sredstev bodo prispevali kmetje, nekaj pa tudi Občinski ljudski odbor Skofja Loka. Do pokopališča bodo v prihodnosti asfaltirali

Večja aktivnost na terenu
Reteče (P.) - Tudi mladinska organizacija v Retečah pri Skofji Loki je že imela svojo letno konferenco. Udeležba je bila zadovoljiva. Na konferenci so mladinci obravnavali vrsto vprašanj in proučili možnosti, kako bi tudi mladini vključili v reševanje komunalnih problemov na terenu. Med drugim so dali tudi oceno dosežkov športnega in kulturnega življenja. Sklenili so, da bodo ustanovili sekcijo društva Partizan, radi pa bi imeli tudi klubsko sobo. Del konference so posvetili tudi splošnim ideološko-političnim problemom.

Združitev - da ali ne?

Sovodnji (P.) - V Sovodnju imajo danes štiri manjša obrtna podjetja: Termopol, Olepe, Čevljarstvo in Kovarstvo. Vsako podjetje zaposluje manjše število delavcev in zato tudi ne more

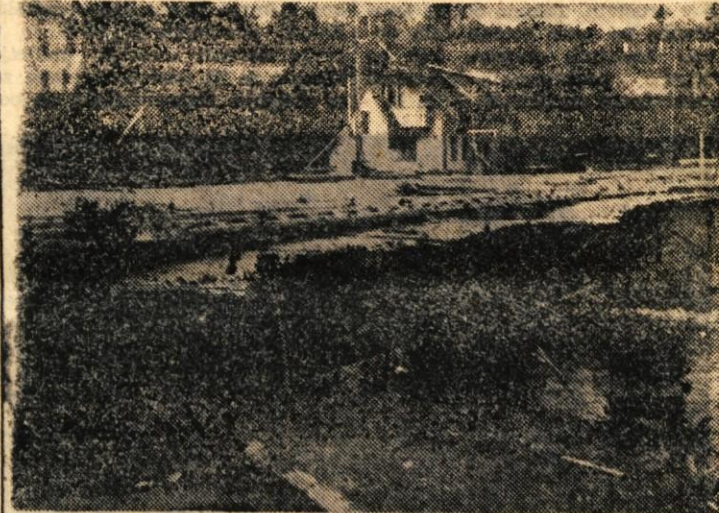
V novembru kar dve izdaji
Skofja Loka (P.) - V Skofji Loki bosta prihodni mesec kar dve mladinski oddaji. Najprej bodo pripravili prireditev »Spoznavaj svoj domači kraj med NOB«, kasneje pa oddajo »Kaj veš o OZNI«.

Končali so

Gorenja vas (J.) - Pretekli mesec so pričeli asfaltirati cesto na odseku Gorenja vas-Trebiša. Do Gorenje vasi je bila cesta asfaltirana že prej, medtem ko so jo v dolžini petih kilometrov do Trebiše še vedno posipali z gramozom. Pred nedavnim pa so tudi ta odsek asfaltirali in tako se sedaj vije lepa cesta domala po vsej Poljanski dolini. Neasfaltiran je sedaj le še del ceste med Trebišo in Zirmi.

Odkrili so spomenik

Sv. Duh (V.R.) - O pripravi za odkritje spomenika padlim borcem pred Kulturnim domom v vasi Sv. Duh smo že poročali. Tokrat naj povemo le to, da so spomenik preteklo nedeljo dopoldne svečano odkrili. Odkritju je prisostvovalo nad tisoč ljudi. Govorila sta prvoborec Ivo Puhar in prof. Franc Demšar, sodelovala pa je tudi škofjeloška garnizija in pevski zbor iz Virmaša.

Novi most pri Seširju v Skofji Loki je ob zadnjem deževju prestal svoj prvi ognjeni krst. Narasla Sora je prinašala hlude in ostali material ter ga puščala ob podpornikih. Zato je bila takojšnja intervencija delavcev SGP Tehnik Skofja Loka, ki most gradi, in gasilcev iz Loke potrebna. Ti so namreč dve noči in dva dni odstranjevali vse, kar bi lahko mostu škodovalo. K sreči se je vse dobro izteklo in most bo že prihodnji mesec izročem prometu (Foto V. R.)

Kroparske beležke

Kropa (G. E.) - Pred dnevi smo odkrili spomenik znanemu gorenjskemu revolucionarju in organizatorju partizanskega odpora Stanetu Zagarju. Ob tej priložnosti

staro mesnico in znamenje, ki je stalo tik ob mostu. Toda to je zavrglo precej prahu. Kropa je davnih svojih znamenitosti pod zaščito Zavoda za spomeniško var-

svetoval pristojnim organom, naj predstavijo znamenje (če že ne more ostati na prvotnem mestu) kam drugam. Tisti, ki so gradili most - menda je bila to Cestna uprava - so to opozorilo enostavno prezrli in znamenje porušili. To je toliko bolj vredno obsojanja, ker ne gre tu le za predpise tega zavoda, ampak za predpise o spomeniškem varstvu, ki so zakonjeni in veljajo za vso državo in predvsem za pravičen odnos, ki bi ga morala imeti tudi Cestna uprava do zgodovinskih spomenikov.

Nedelavne stanovanjske skupnosti

Radovljica (M. S.) - Na radovljiškem območju so sedaj tri stanovanjske skupnosti, in to v Lescah, v Radovljici in v Kropi. Sicer bi bilo skoraj bolj rečeno, da bi tri stanovanjske skupnosti morale biti, ker še nobena ni začela z delom. Medtem ko so v Lescah in v Kropi uspeli formirati vsaj odbore, jim v Radovljici še tega ni uspelo, ker nihče noče prevzeti mesto predsednika.

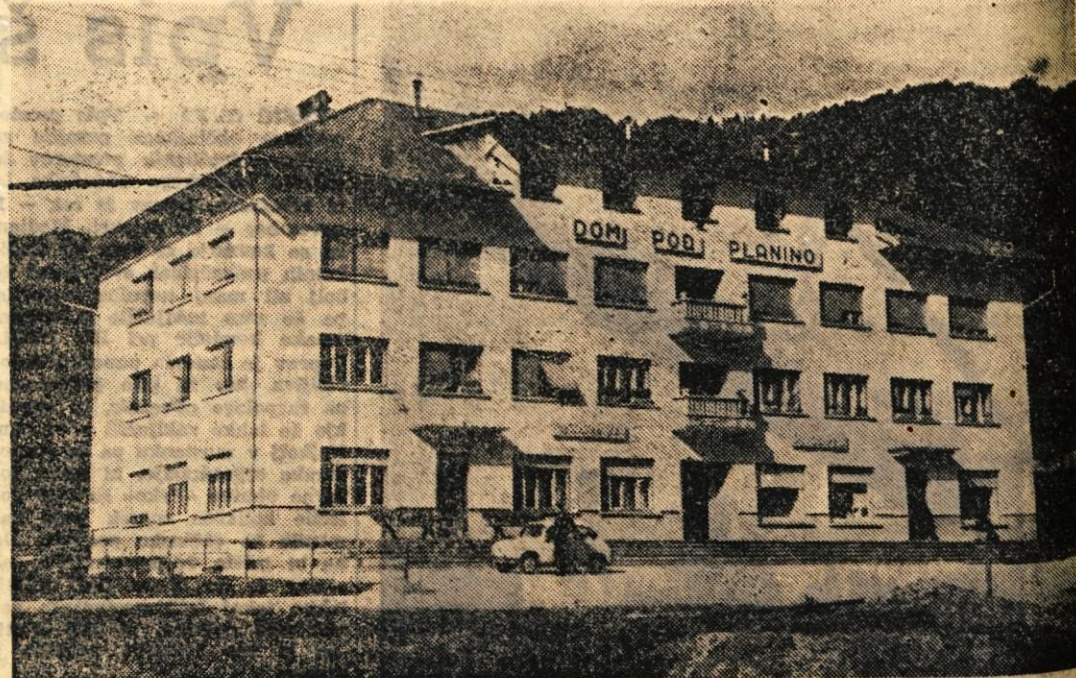
Ker pa imajo vsa tri omenjena naselja veliko neresenih problemov, ki jih po nekaterih drugih

V Zasipu potrebujejo kulturni dom

Preteklo soboto zvečer je bil v Zasipu pri Brodu občni zbor kulturno-umetniškega društva. Udeležba na zboru je bila zadovoljiva. Največ so razpravljali o gradnji kulturnega doma, ki jim je pogorel. Prebivalci tega kraja želijo sami z delom in sredstvi sodelovati pri gradnji. Obrnili pa so se tudi na nekatere gospodarske organizacije za pomoč. Vendar odziva doslej še ni bilo. Vsekakor bi te morale prebivalcem tega območja pri njihovih prizadevanjih več pomagati. - J. K.

Spomin žrtvam fašizma

Koprivnik nad Bohinjem (M. S.) - Pred kratkim so na Koprivniku ustanovili odbor, ki bo poskrbel za postavitve spomenika žrtvam fašizma tega kraja. Določili so tudi lokacije in sicer pred novo sirarno, kjer so že odkupili potreben prostor. Denar bodo skušali zbrati s prostovoljnimi prispevki.

Na Trebiši v Poljanski dolini stoji prikupen »Dom pod planino«. Pravzaprav je bil to nekdanji zadržalni dom, ki je dalj časa čakal na omet. Ko pa so poslopje ometali in v njem uredili tudi prijetno gostišče, so se odločili, da bodo stavbo imenovali »Dom pod planino«. Omenjeno poslopje ima zelo lep zunanji videz in tako nehoti privlači še tako razvajenega turista.

Sprememba odloka

Oba zbora Občinskega ljudskega odbora Skofja Loka sta na svoji zadnji seji potrdila spremembo odloka o določitvi najnižje najemnine za poslovne prostore in dela najemnine za poslovne prostore v poslovnih stavbah, ki se plačujejo v občinski sklad za zidanje stanovanjskih hiš. Po tem spremenjenem odloku se za določitev najnižje najemnine za poslovne prostore razdeli teritorij občine na tri sektorje, in sicer: prvi sektor obsega Mestni trg, Spodnji trg, Blažovo in Kidričevo ceto ter Stari dvor; drugi sektor zavzema področje Stare Loke, Suhe in vse ostale predele mesta Skofje Loke in okolice, Ze-

leznike, Češnjico, Gorenjo vas in Poljane; v tretji sektor pa spadata Selška in Poljanska dolina razen omenjenih krajev, ki spadajo v drugi sektor.

Najnižji znesek najemnine se določa od kvadratnega metra poslovnega prostora. Tako bodo plačali od prodajaln ind. podjetij v prvem sektorju 500 dinarjev od kvadratnega metra, od trgovskih lokalov 300 dinarjev, gostinskih lokalov 50 dinarjev, uslužnostnih servisnih delavnic in stanovanjskih skupnosti 100 dinarjev, skladišč 100 dinarjev, garaž 60 dinarjev, od pisarn 200 dinarjev in od lokalov živilske stroke in prostorov družbenih organizacij 50 dinarjev za kvadratni meter.

V drugem sektorju so najemnine nižje samo za prodajalne in-

dustrijskih podjetij (400 din) in za obrtne delavnice proizvodnega značaja, med tem ko je višina najemnine za vse ostale vrste lokalov nespremenjena oziroma enaka višini najemnine v prvem sektorju.

V tretjem sektorju pa bodo plačevali najemnino takole: od prodajaln industrijskih podjetij 300 dinarjev, od trgovskih lokalov 200 dinarjev, od gostinskih lokalov 50 dinarjev, od obrtnih delavnic proizvodnega značaja 100 dinarjev, od uslužnostnih servisnih delavnic 50 dinarjev, od skladišč 100 dinarjev, od garaž 60 dinarjev, od pisarn 200 dinarjev in od lokalov živilske stroke in drugih prostorov 50 dinarjev. - I. P.

Kaj bo s ceto na Jezersko?

Jezersko (R.Č.) - V minulih dneh je imel Krajevni odbor na Jezerskem svojo redno sejo, na kateri so razpravljali o škodi, ki jo je povzročilo nedavno neurje,

po neurju pa je še slabša. Voda jo je docela razkopala.

Sama cesta pa velja kot najslabša cesta v republiki. Menili so, da jo je nujno treba obnoviti,

Kranjski GLAS

dalje o cesti Predvor-Jezersko, o sodnih cenilih in socialnih podpiranjih. Ugotovili so ogromno škodo, ki jo je prizadejalo nedavno neurje. Najbolj prizadeti so bili kraji v Ravnah, Makeku in pri Robleku, kjer so potoki nanesli ogromne količine kamena in peska. Ta je zasul struge, zaradi česar je voda poplavlila njive in travnike in nanje nanesla pesek, blato in dračje. Mnogo škode je tudi na krajevnih in gozdnih poteh. Odbor je izvolil tričlansko komisijo, ki bo napravila podroben opis nastale škode. Razpravljali so tudi o cesti II. reda Predvor-Jezersko, ki je bila že od minulega neurja komaj sposobna za avtomobilski promet,

če že ni sredstev za asfaltiranje, sicer se je bodo domači turisti in inozemci v prihodnje še bolj izgubali.

Določili so tudi dva sodna cenilca za potrebe kraja in razpravljali še o socialnih podpiranjih. Teh imajo 7. Za pomoč pri nabavi ozimnice pa so sklenili dati sedemnajstim ljudem enkratno podporo.

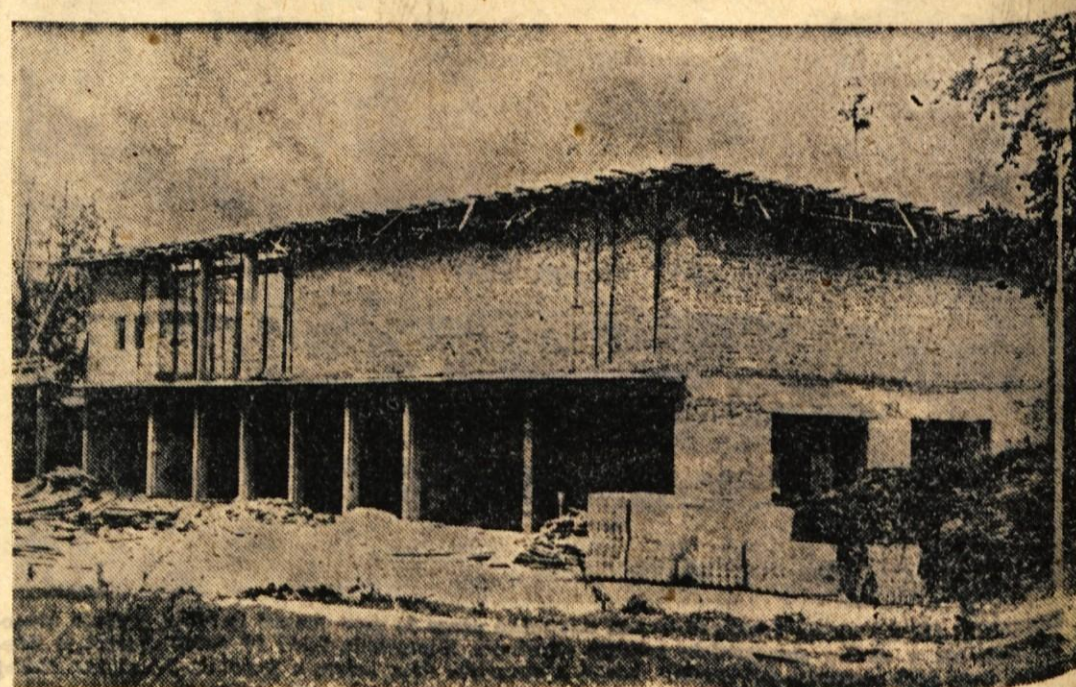
Predavanja gojencev za gojence

Dijaki, ki živijo v dijaškem domu na Zlatem polju, v prostem času delajo na raznih področjih. Najbolj se zanimajo za redna predavanja, ki jim jih vsak teden pripravijo sošolci; po dva dijaka eno predavanje. Tako bodo imeli v novembru štiri predavanja iz naslednjih tem - geografska konferenca med FLRJ in SZ; OZN in njena vloga pri reševanju mednarodnih problemov; oktobrska revolucija ter položaj delavstva in delavskega gibanja v svetu; in zadnje - lik socialističnega člo-

veka (odnos do ljudske imovine, delovna disciplina, patriotizem, internacionalizem itd. J. Z.)

Razveselje obisk

Kranj (S. S.) - Klub kulturnih delavcev je priredil v Delavskem domu v Kranju predavanje o stanovanjski arhitekturi na Gorenjskem na prehodu iz gotike v barok, kar bi lahko obravnavali tudi kot renesanso naše arhitekture v 16. in 17. stoletju. Predaval je kustos Mestnega muzeja v Kranju, Cene Avguštin. Razveseljiva ugotovitev s tega večera bi bila: predavanja se je udeležilo mnogo poslušalcev.

Gradnja nove različne postaje v Kranju

Radovljiška KOMUNA

je postalo spet posebno živo vprašanje, kdaj bo dobilo svoj spomenik 60 kroparskih žrtev.

Najprej so nameravali vzidati spomeniško ploščo v čelno steno Doma, kjer je zanj že po načrtu predviden prostor. Pozneje je bilo govora o tem, da bi postavili spomenik kje drugje, vendar še vedno ni izgledov, da bi spomenik kaj kmalu postavili.

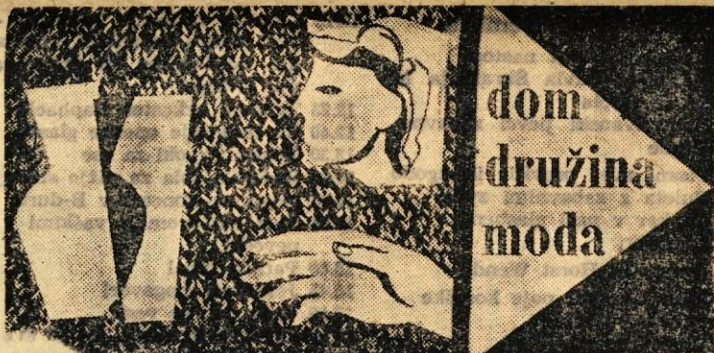
Kropa je letos precej spremenila svoje lice. Na Stočju gradijo več novih stanovanj, novi obrati tovarne Plamen bodo kmalu pod streho. Tudi UKO hiti, da bi lahko čimprej začel z delom, v novih delavnicah. Most na Placu ni bil več primeren za vse večji promet, potrebno ga je bilo razbiti ali pa zgraditi novega. Investitorji so se odločili za prvo možnost in so zato morali odstraniti

stvo. Vsakdo, ki želi kakorkoli spremeniti zunanost hiše ipd. mora prej dobiti dovoljenje tega zavoda. Tokrat je omenjeni zavod

OKTOBRSKO KOPANJE

(Nadaljevanje s 3. strani)
se smejali tej akrobatski kopeli. S tem čolnom se prevažajo tudi ponoči.

Kdo bo odgovoren za nesrečo, če se zgodi. Radovljica se na vsa usta hvali s svojim turizmom. Moderne zgradbe, dragi objekti na vseh koncih in krajih itd. Za dostojno vzdrževanje cest in mostov pa pravijo, da ni potrebnih sredstev. Vaščani so mnenja, da je res skrajni čas, da se to uredi.

Kozmetika

Koža na obrazu je najbolj izpostavljena občudovanju in seveda tudi kritiki. Navadno vzbujajo pomanjšljivosti pomilovanje ali celo stud ne glede na to, ali so prirojene ali pridobljene. Lepotne napake so večkrat vzrok občutka manjvrednosti in kompleksov in lahko negativno vplivajo na značaj. Skušamo jih odstraniti s kozmetičnimi preparati ali z operacijo.

Koža varuje organizem pred škodljivimi zunanjimi vplivi do neke mere. Če telesna temperatura naraste, koža hitro reagira; pore se odpro in z znojenjem se oddaja odvečna toplota. Naša koža reagira kislo, ker je prevlečena s tankim slojem loja in potu. Ta emulzija preprečuje vdor škodljivih bakterij skozi kožo v naše telo. Ker pa je koža bolj ali manj mastna, se na njej nabirata prah in nesnaga; vse to pa odstranjujemo z dobrim milom. Nekatere kože ne prenesejo nobenega mila, niti otroškega, ker je vsako milo bolj ali manj alkalno; lužnina pa uničuje prepotrebno kislo oblogo kože. Ko kupujete milo, se posvetujte s strokovnjakom; posebno previdni bodite pri izbiri mila za otroke. Mila vsebujejo poleg maščob tudi katran, boraks, žveplo, formalin itd.

Če imate pri umivanju z milom občutek, da koža »vleče skupaj« in je zelo suha, je to znak, da vaša koža potrebuje maščobo. Uporabljajte čez dan polmastno kremo, ponoči pa masno, za umivanje pa izberite milo z dodatkom boraksa.

Morda vas bodo ti modeli za vaše šolarje navedli na misel, kako obleči otroke za pozno jesen, da se bodo udobno počutili pri delu v šoli in pri igri

Mastna koža ima navadno razširjene pore in polno zamašenih lojnic; njihova vsebina v dotiku z zrakom počrni. Sredstva za popolno odstranjenje teh črnih »pik« ni. Preostaja vam samo redno čiščenje kože. Enkrat tedensko si izparite kožo s kamilničnim čajem in iztisnite črne lojne zamaške z dvema kosoma vate, nika-

kor pa ne z nohti. Zjutraj in zvečer si namilite lice z nevtralnimi milom ali z milom na bazi kisline. Masirajte lice z mehko ščetko in pustite, da milo nekaj časa deluje. Nato lice splaknite s toplo in mrzlo vodo. Pazite na prehrano: vsi ljudje z mastno in mazoljasto kožo imajo slabo prehrano ali pa slabo žvečijo. Črtaite iz vašega jedilnika alkohol, orehe, čokolado in hude začimbe. Če je koža obraza in vratu polna gub in ohlapna, poskusite z električno masažo. V drogerijah lahko dobite električne aparate za masažo lica, vratu in prsi; s tako masažo se da doseči prav lepe uspehe.

(se nadaljuje)

SKLADNA HOJA

Ali ste kdaj pomislili, kako pravzaprav hodite? Skladne in harmonične postave si ne moremo misliti brez lepe drže, ki je najbolj odvisna od hoje. Čeprav imate mogoče lepo postavo, ne boste prijetni za okolico, če se pri hoji neskladno ziblujete, premalo krčite kolena ali stiskate glavo med ramena.

Kako torej vskladiti hojo s svojo postavo? Dobro pazite, kako postavljate noge. Lepo hoditi se ne pravi korakati strumno kot vojak na paradi. Kadar nosite čevlje z visokimi petami, lahko delate večje korake kot takrat, ko nosite nizke pete; tedaj skrajšajte korak in pazite, da ne stopate s celim stopalom, sicer pride do nekakega »počepanja«. Pri hoji nikakor ne mahajte z rokami in ne hodite po prstih. Kadar tečete, stopajte na prste in glejte predse.

Da bi mišice navadili na pravil-

Zdravje malega šolarja

Uspeh v šoli je marsikdaj odvisen tudi od zdravstvenih in higienskih razmer, ki prevladujejo v vašem domu. Otrok bo dobro napredoval v šoli, če boste pazili na njegovo prehrano, higieno in gibanje na svežem zraku. Spanje zavzema prvo mesto: to je edini pravi počitek in sredstvo za pomirjenje živčnega sistema. Premalo spanja povzroča zmanjšano koncentracijo in spomin. Zato ne dovolite otroku, da se uči pozno v noč.

Otrokova prehrana naj vsebuje veliko beljakovin, ki jih je največ v pustem mesu, siru, jajcih in v mleku. V razvojni dobi je priporočljivo pripravljati otroku jetra in mozeg, ker vsebuje fosfor (ta je potreben za razvoj inteligentnosti). Prav tako imejte vedno v shrambi zelenjavo in sadje. Hrano pripravljajte na rastlinski masti, ki je lažje prebavljiva kot živalska mast; ta lahko zmanjša otrokov apetit in vpliva na njegovo živahnost.

Zajtrk naj bo kalorično najboga-

tejši šolarjev obrok. Tradicionalni kavi in kosu kruha dodajte še malo sira ali jajce ali kakršnokoli nemastno meso. Košček kruha in kava bi bila premalo za otrokov organizem.

Večerja navadno ne sme biti težka in naj vsebuje sadje ali zelenjavo in obvezno mleko.

Otrok naj skrbi za svojo higieno, na kar ga navajajte takoj, ko vas razume. Poleg obveznega pranja rok, navajajte otroka na redno vsakdanjo telovadbo; zelo priporočljivo je, če se otrok sistematično ukvarja s kakšnim športom. Kopanje naj bo obvezno dvakrat tedensko, ne glede na morebitno pomanjkanje vode. Starši bodo poskrbeli, da se otrok ne bo učil v neprežračenem prostoru. Pozimi naj se ne muči dalj časa na zaprtih in zadušljivih javnih prostorih. Pozanimajte se v šoli, če otroci dobivajo malico v neprežračenih prostorih in opozorite na to šolske organe. V takem okolju se okužbe hitro širijo.

Kakšno darilo boste izbrali?

Obdarovanje je eden najstarejših — Darilo naj bo lepo zavito, večkrat smo lepo zavitega darila bolj veseli kot površno ovitega, pa čeprav je bolj dragocen. Ceno morate odstraniti.

Kadar darujete, se držite naravno; neprisiljeno, brez sramežljivosti in pretirane ceremonialnosti.

— Cvetje darujemo nezavito. Ko ste namenjeni k slavlencu, lahko pošljete šopek naprej; na kosilo pa lahko nesete cvetje s seboj.

— Bodite previdni pri izbiri barve cvetja. Rdeča barva cvetja je znak ljubezni in ga dajemo zaročenki, ženi, belo ali pastelno pa ob vsaki priložnosti.

Razlikujemo trajne darove in »potrošne«. Te zadnje poklonimo znancem in prijateljem, s katerimi smo v zelo tesnih odnosih in jih obdarujemo iz hvalečnosti ali pa jim daste priznanje ali nagrado za trud. Trajna darila se poklanjajo osebam, s katerimi imate daljše prijateljstvo, trajne zveze ali do katerih gojite posebno topla čustva.

Žaljevo za darovalca je, če darilo odklonimo, zato si zapomnimo:

— Mlado dekle nikoli prva ne obdaruje moškega, razen, seveda, če ni njen zaročenec.

— Darilo naj bo premišljeno izbrano, nikoli predrago ali tako, da bi bilo lahko dvomiselno.

— Ne podarite naprej stvari, ki ste jo nekoč dobili v dar.

— Denar se ne poklanja, ker bi bila sicer to žalitev za obdarovanca.

— Netaktno je poklanjati svojo fotografijo, razen če vas niso prosili zanjo, toda to potem ni darilo.

MALI NASVETI

— V hladnem vremenu nekatere kože ne prenesejo umivanja z vodo. Zato takrat uporabljajte za umivanje obraza, vratu in rok zjutraj in zvečer mlačno slezovo vodo (20 gramov sleza prekuhajte v litru vode).

Poročila poslušajte vsak dan ob 6.05, 6., 7., 8., 10., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 8., 9., 13., 15., 17., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

Sobota — 4. novembra

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.30 Četrť ure z ansamblom Mojmir Sepeta
8.45 Arnold Arcon poje slovenske narodne pesmi
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Koncert operne glasbe
10.15 Zabavna glasba na tekočem traku
11.00 Jugoslovanska suita Josipa Slavenskega
11.15 Angleščina za mladino
11.30 Španske, italijanske in francoske popevke in melodije
12.05 Tri skladbice Slavka Mežka
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Franc Lamberger: Donosnost v intenzivnih nasadih hrušk
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.30 Simfonija dela — Blaž Arnič
14.00 Pevka Lola Novakovič
14.15 Glasba za k obedu
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Mežani zbor »Slavček« iz Trbovelj
15.40 Vedri zvoki
16.00 Gremo v kino...
16.45 Iz filmov in glasbenih revij
17.05 Vsak dan za vas
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Petnajst minut igra Lovski kvintet
18.25 Ray Conniff na Broadwayu
18.45 Naši popotniki na tujem
19.05 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
20.00 S citrami po Evropi
20.20 Radijska komedija
21.00 Melodije za prijeten konec tedna
22.15 Plesna glasba

Nedelja — 5. novembra

6.00 Vedri zvoki za nedeljsko jutro
7.35 Da bi biva lepa ura... slovenske narodne
8.00 Mladinska radijska igra
8.37 Iz albuma skladb za otroke
9.05 Zabavna glasba za novi teden
9.48 Partizanske — tri resne in ena šaljiva
10.00 Se pomnite tovariši...
10.30 Pisan glasbeni spored
11.30 Vije se cesta mladosti — reportaža
11.50 Zabavni orkester RTV Ljubljana
12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
13.30 Za našo vas
14.00 Pojo »Fantje na vasi«
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
15.00 Majhen mozaik opernih melodij
16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Dve Griegovi skladbici
16.31 Trio v g-molu za klavir, violino in violončelo
17.05 Orkester Mantovani
17.15 Radijska igra
18.05 Zvoki za razvedrilo
18.30 Športno popoldne
19.05 Lepe melodije z velikimi zabavnimi orkestri
20.00 Izberite melodijo tedna
20.45 Hammond orgle
21.00 Nastopa violinist Campoli
21.26 Vrtljak zabavnih zvokov
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Plesna glasba

Ponedeljek — 6. novembra

8.05 Od Mediteranskega morja do severnih tunder
8.55 Za mlade radovedneže
9.25 Igramo za vas

10.15 Poje ženski vokalni kvartet

10.35 Zabavni orkester Alfred Scholz
11.00 Logarski fantje s pevci in brez njih
11.15 Naš podlistek
11.35 Pri naših mladih avtorjih
12.05 Trio Avgusta Stanka
12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Dolfe Cizelj: Nove oblike v govedarski proizvodnji
12.25 Zabaven opoldanski spored
14.30 Zvočni kaleidoskop
13.55 Rossinijeva glasba v novi obleki
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

15.20 Križem po Jugoslaviji
15.40 Literarni sprehod
16.00 Kako sta oblikovala Goethejevega Fausta
17.05 Vsak dan za vas
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Casals igra...
18.29 Pet skladb za klavir
18.45 Radijska univerza
19.05 Pevski zbor »Korotan« in solisti iz Clevelanda
20.00 Ponedeljkova panorama
20.45 Kulturni globus
21.00 Novi posnetki romunske zabavne glasbe
21.30 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije
23.05 Mladim plesalcem in ljubiteljem popevk

Torek — 7. novembra

8.05 Italijanske, francoske in španske melodije
8.35 Proletarske in revolucionarne pesmi raznih narodov
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.25 Ansambel Mojmir Sepeta
9.40 Iz hrvatske in srbske komorne glasbe
10.15 Izberite melodijo tedna
11.00 Balada za klavir in orkester
11.15 Utrjujte svojo angleščino
11.30 Mezzosopranistka Fedora Barbieri v Verdijevih operah
12.05 Deset minut z ansamblom Jožeta Privška
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jana Pintar: Obvarujmo vino raznih napak
12.25 Dunajske melodije
12.40 Skladbe Heriberta Svetela poje Mariborski komorni zbor
13.30 Ali vam ugaja
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
14.35 Ruski operni solisti vam pojo
15.00 Koroški akademski oktet
15.30 V terek nasvidenje
16.00 Skozi pet stoletij slovenske glasbene kulture
17.05 Vsak dan za vas
18.00 Aktualnosti doma in posvetu
18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
18.45 S knjižnega trga
19.05 Orkester Dick Jakobs in Helmut Zacharias z zborom
20.00 Poje zbor Sovjetske armade
20.30 Radijska igra
21.17 Voznica — 30 variacij Marijana Lipovška
21.30 Četrť ure s pevko Lilijano Petrovič
21.45 Ljubljanski jazz ansambel
22.15 Uvod v glasbo 20. stoletja
23.05 Zaplešite z nami

Sreda — 8. novembra

8.05 Kratek jutranji nastop violinista Pavla Skrabarja in Fedja Rupla
8.35 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe
8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
9.25 Ruleta z zabavnimi zvoki
10.15 Camkar v naši glasbeni literaturi
10.45 Ansambel Horst Wende
11.00 Miro Kernjak poje koroške narodne pesmi
11.15 Človek in zdravje
11.25 Za oddih in razvedrilo
12.05 Pavel Sivic: Uganka
12.15 Radijska kmečka univerza — ing. Marjan Ožnik: Prilagoditev gnojenja
13.30 Zvočna mavrica
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
14.35 Jesenska balada in druge skladbe
15.20 Koncert po željah poslušalcev
16.00 Šoferjem na pot
16.45 Mandoline in godala
17.05 Vsak dan za vas
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Harfa in cembalo
18.45 Ljudski parlament
19.05 Sonata za violino in klavir
20.00 Spoznavajmo svet in domovino
21.00 Melodije za vse
22.15 Po svetu jazz
22.45 Lirični intermezzo
22.50 Literarni nokturmo
23.05 V triu in kvartetu

Četrtek — 9. novembra

8.05 Maria Callas in Josey Björling
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Češka, poljska in sovjetska zabavna glasba
10.15 Od polke do rumbe
10.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje
11.00 Elegija in Scherzo Frana Lothke
11.15 Ruski tečaj za začetnike
11.30 Slovenske popevke in slovenski zabavni ansambl
12.05 Veseli hribovci za deset minut
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jože Šilc: Rezultati poskusov s krmnimi rastlinami
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.30 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
13.50 Plesni ritmi iz koncertnih dvoran
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Orgle in orglice
15.30 Turistična oddaja
16.00 Popoldne v dobri družbi
17.05 Vsak dan za vas
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Hector Berlioz in Richard Wagner
18.45 Kulturna kronika
19.05 Naši vokalni solisti zabavne glasbe RTV Beograd
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
20.45 Igra Kvintet Art van Damee
21.00 Literarni večer
21.40 Iz Jugoslavije
22.15 Nočni koncert
23.05 V plesnem ritmu

Petek — 10. novembra

8.05 Melodije v modrem
8.35 Poje zbor Primorskih akademikov
8.55 Pionirski tednik
9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.15 Preludij in fuga
10.30 Od tod in ondod
11.00 Prizor iz 3. dejanja opere Lucia Lammermoore
11.15 Naš podlistek
11.35 Glasba z obeh strani Pirenejev
12.05 Tri narodne v priredbi Tončke Maroltove

12.15 Kmečka radijska univerza — Vet. Marko Osredkar: Vprašanje odškodnine in zavarovanja živine
12.25 Zabavni orkester Raphaela
12.40 Za ljubitelje operne glasbe
13.30 Zabavni zvoki za vse
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
14.35 Haydnov koncert v B-duru
15.20 Med odmorom z vaškimi pevcem
16.00 Parada pihal
16.45 Jezikovni pogovori
17.05 Vsak dan za vas
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Pesmi in plesi iz Bolgarije
18.45 Iz naših kolektivov
19.05 Nizozemski filharmoniki igrajo
20.00 Po tipkah in strunah
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 Gojmir Krek in Fran Gerbič
20.45 Štiristo let klavirske glasbe
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Po svetu jazz
22.45 Orkester Jackie Gleason
22.50 Literarni nokturmo
23.05 Istrska svatba — odlomki

Televizijski spored

SOBOTA — 4. novembra

14.40 Prenos iz Torina
16.30 »Eskadra, ki jo potaplja zlato« — iz serije otroških predstav
19.15 Serijski film
20.00 TV dnevnik
20.15 TV reklame
20.30 Odprto okno — zabavno glasbena oddaja
21.15 Studio Ena — glasbena revija
22.30 Grofica — TV film

NEDELJA — 5. novembra

9.30 Oddaja za kmetovalce
10.00 Joljev oče — TV film
Sportno popoldne
20.00 Sedem dni
20.45 Nedokončana zgodba — zahodnonemški celovečerni film
22.15 Vključujemo se v izvedbo glasbene komedije

PONEDELJEK — 6. novembra

18.00 Medic — serijski film
18.30 TV pošta
18.45 Dokumentarni film
19.00 Pregled
20.00 TV dnevnik
20.15 Tedenski športni pregled
20.30 Nancy — TV drama
21.40 Plošče, ki živijo

TOREK — 7. novembra

21.00 Zabavno reklamna oddaja
21.15 Canzonissima — glasbena quiz oddaja

SREDA — 8. novembra

18.00 PP in njegova trobenta — TV slikanica
18.10 Mucek — otroški lutkovni film
18.20 Nasveti
18.30 Gangsterji — TV film
19.00 Alkoholizem v prometu
19.30 TV obzorik
20.00 TV dnevnik
20.15 TV helikopter
20.30 TV magazin
21.30 Nagrajenci oktobrske nagrade

ČETRTEK — 9. novembra

10.00 TV v šoli
18.00 Dobrodošli — vesel program za otroke
18.45 Kratki film
19.00 Čas, ljudje in dogodki
20.00 TV dnevnik
20.15 Kratki film
20.30 Parada popevk
21.30 TV pošta

PETEK — 10. novembra

20.00 TV dnevnik
20.15 Srečanje — drama

Kino

Jesenice »RADIO« 4. novembra do 6. novembra ameriški barvni film OVČAR, 7. do 8. novembra francoski barvni film SIBKE ŽENE, 9. do 10. novembra slovenski film VESELICA

Jesenice »PLAVZ« 4. do 5. novembra ruski film KAPITANOVA HČI, 6. do 8. novembra ameriški barvni film OVČAR, 9. do 10. novembra SIBKE ŽENE

Zirovnica 4. novembra italijanski film PREKLETA SLEPARIJA 5. novembra nemški barvni film GROFICA MARICA, 8. novembra ruski film KAPITANOVA HČI

Dovje 4. novembra nemški barvni film GROFICA MARICA 5. novembra italijanski film PREKLETA SLEPARIJA, 9. novembra ameriški film OVČAR

Koroška Bela 4. do 5. novembra francoski barvni film SIBKE ŽENE, 6. novembra angleški film COVER TWIST

Radovljica 4. novembra nemški barvni film INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK ob 20. uri, 5. novembra nemški barvni film INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK ob 14., 18. in 20. uri, 5. novembra angleški film PODAJ ROKO HUDIČU ob 16. uri in 10. uri dopoldne, 7. novembra francoski zgodovinski film NAPOLEONOV OFICIR ob 20. uri, 8. novembra francoski film NAPOLEONOV OFICIR ob 18. in 20. uri, 9. novembra jugoslovanski film MARTIN V OBLAKIH ob 20. uri

Skofja Loka »PREDILEC« 4. do 5. novembra ameriški film FANTOVSKI VEČER

Duplica 4. novembra ameriški barvni film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI ob 19. uri, 5. novembra ameriški film MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI ob 15., 17. in 19. uri, 8. novembra jugoslovanski film NEBEŠKI ODRED ob 17. uri, 9. novembra jugoslovanski film NEBEŠKI ODRED ob 19. uri

4. november – SOBOTA

»Center« – ameriški barvni film DVE LJUBEZNI EDDYJA DUCHINA ob 15.45, 18. in 20.15 uri, premiera nemškega barvnega filma PLANET SMRTI ob 22.15 uri

»Storžič« – francoski barvni film LJUBEZEN POD NADZORSTVOM ob 16., 18. in 20. uri, matineja iste filma ob 10. uri

»Svoboda« – ameriški barvni film CAS ZIVLJENJA IN CAS SMRTI ob 17.30 in 20. uri

Cerkije »KRVAVEC« – ameriški barvni film ZBOGOM OROŽJE ob 19.30 uri

»Naklo« – ameriški barvni film MOZ, KI GA NI BILO ob 19.30 uri

5. novembra – NEDELJA

»Center« – ameriški barvni film DVE LJUBEZNI EDDYJA DUCHINA ob 10., 13.30, 15.45, 18. in 20.15 uri

»Storžič« – mladinski barvni film PERRI matineja ob 10. uri, nemški barvni film PLANET SMRTI ob 13. in 21. uri, francoski barvni film LJUBEZEN POD NADZORSTVOM ob 15., 17. in 19. uri

»Svoboda« – mladinski barvni film PERRI ob 14. uri, premiera italijanskega barvnega filma HREPENENJE ob 16., 18. in 20. uri

Cerkije »KRVAVEC« – ameriški barvni film ZBOGOM OROŽJE ob 14., 16.45 in 19.30 uri

»Naklo« – ameriški barvni film MOZ, KI GA NI BILO ob 16. uri

6. novembra – PONEDELJEK

»Center« – premiera domačega filma KOŠCEK MODREGA NEBA ob 16., 18. in 20. uri

»Storžič« – francoski barvni film LJUBEZEN POD NADZORSTVOM ob 10. uri, premiera italijanskega filma HREPENENJE ob 16., 18. in 20. uri

7. novembra – TOREK

»Center« – domači film KOŠCEK MODREGA NEBA ob 16., 18. in 20. uri

»Storžič« – italijanski film HREPENENJE ob 16., 18. in 20. uri

»Svoboda« – italijanski film PRECEP ob 18. in 20. uri

8. novembra – SREDA

»Center« – premiera slovenskega filma NOČNI IZLET ob 16., 18. in 20. uri

»Storžič« – italijanski barvni film HREPENENJE ob 16., 18. in 20. uri, matineja ob 10. uri dopoldne

9. novembra – ČETRTEK

»Center« – slovenski film NOČNI IZLET ob 16., 18. in 20. uri

»Storžič« – italijanski barvni film HREPENENJE ob 10. uri matineja, nemški barvni film PLANET SMRTI ob 16., 18. in 20. uri

»Svoboda« – domači film KOŠCEK MODREGA NEBA ob 18. in 20. uri

10. novembra – PETER

»Center« – domači film NOČNI IZLET ob 16., 18. in 20. uri

»Storžič« slovenski film NOČNI IZLET ob 10. uri matineja, nemški barvni film PLANET SMRTI ob 16., 18. in 20. uri

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

NEDELJA – dne 5. novembra ob 10. uri dopoldne URA PRAVLJIC, dne 5. novembra ob 18. uri Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI za izven ČETRTEK – dne 9. novembra ob 19.30 uri Ocvirk: MATI NA POGORISCU za red Četrtek

Kam v nedeljo

Sporine prireditve:

ROKOMET:

Kranj – Osrednja rokometna prireditve bo prav gotovo v nedeljo na igrišču Mladosti. Tu se bosta v šestnajstini finala za pokal Jugoslavije srečali ženski ekipi Grafičarja iz Osijeka in domače Mladosti. Favorit so prav gotovo gostje, saj že dlje časa nastopajo v zvezni rokometni ligi. Vsak minimalen poraz je za domačo žensko vrsto že uspeh. V republiški moški rokometni ligi bodo Tržičani igrali v Mariboru proti Kovinarju. Kranjska Mladost pa bo sprejela v goste igralce Ajdovščine. Ker je Ajdovščina letos največje presenečenje v republiški moški rokometni ligi, se obeta zanimivo prvenstveno srečanje. Moška tekma bo ob 10. uri, ženska pa ob 11. uri. V gorenjski ligi bodo igrali zadnje kolo in bo najzanimivejše srečanje na igrišču Iskre med Iskro in Borcem. Ta tekma bo odločala o jesenskem prvaku. Spored tekem je naslednji: Sava : Radovljica (tekma gorenjske rokometne lige; ob 9. uri na igrišču v Iskri)

Iskra : Borac (tekma gorenjske rokometne lige; ob 10. uri na igrišču Iskre)

Golnik – Storžič : Tržič II (tekma gorenjske rokometne lige; ob 10. uri

na igrišču Golnika)

Tržič – Križe : Mladost II (tekma gorenjske rokometne lige; ob 10. uri na igrišču v Tržiču)

Duplje – Duplje : Triglav (tekma gorenjske rokometne lige; ob 10. uri na igrišču v Dupljah).

ATLETIKA:

Kranj – Preteklo nedeljo napovedan jesenski kros je odpadel zaradi slabega vremena. Zato ga bo Gorenjska atletska podzveza organizirala v nedeljo ob 10. uri za kranjskem kopališčem. Nastopili bodo člani atletskih klubov z Gorenjske, precejšnjo udeležbo pa pričakujejo tudi s kranjskih srednjih in nižjih šol.

NAMIZNI TENIS:

Jesenice – Ves dan bo na Jesenicah republiški turnir za mladince. Kranj – V avli osemletke »Simona Jenka« bo okrajni turnir za mladince in mladinke.

KEGLJANJE:

Jesenice – Na štiristeznem kegljišču pod Mežakijo bo nadaljevanje gorenjskega prvenstva v kegljanju.

HOKEJ NA LEDU:

Jesenice – Po uspešnem štirinajst-dnevem treningu v tujini bodo v nedeljo jeseniški hokejisti nastopili doma in s tem odprli letošnjo hokejsko sezono. Srečali se bodo s švedskim moštvom Skeftea IF.

Kranjska gora – Tu bo danes ob 18.30 uri v Porentovem domu ustanovni občni zbor hokejskega kluba Kranjska gora. Pri hokej klubu bodo ustanovili tudi posebno sekcijo za kegljanje.

OSTALE PRIREDITVE:

V LJUBLJANSKIH GLEDALIŠČIH IGRAJO:

Drama – Danes ob 19.30 uri Torkar: Svetloba sence. Izven in za podeželje.

Opera – Ob 15. uri – Cimarosa: Tajni zakon. – Abonma nedeljski popoldanski in izven in za podeželje. Predstava bo v Drami.

Mestno gledališče Ljubljana – Ob 13. uri – M. Franck: Pelikan; ob 19.30 uri – W. Borchert: Zuna pred durmi. Abonma kolektivni G.

TOVARNA KLOBUKOV »ŠEŠIR« – ŠKOFJA LOKA vam nudi svoje najnovejše klobuke:

»Multicolor« – Art. »Marko«, »Miha«
»Mohair« – Art. »Teddy«, »Champlon«
»Velour« – Art. »Vencelj«, »Vlado«, »Vinko«

in vse ostale klobuke iz čiste zajčje dlake v naslednjih trgovinah na Gorenjskem:

Kranj: Trgovina »Elita – Tekstil«
Tržič: Trgovina »Ljubelj«
Radovljica: Trgovina »Manufaktura«
Bled: Trgovina »Moda« (pri »Rusu«)
Jesenice: Trgovina »Konfekcija«
Trgovina »Slovenija-sport«
Kranjska gora: Trgovina »Škrlatica«

Vedno in povsod – samo s klobuki, ki nosijo zaščitni znak:

„PICCADILLY“

mali oglasi

Malih oglasov, ki niso plačani vnaprej, ne objavljamo. Vsaka beseda velja: preklicni in čestitke po 60 din, ostalo po 30 din. Osmrtine v okvirju 5000 din, brez okvirja 3000 din. Naročniki imajo popust.

prodam

Prodaj enonadstropno hišo z majhnim posestvom. Ogled v nedeljo. Sv. Barbara 2 pri Škofji Loki 4297

Prodaj dva nova vozička z derkami. Naslov v oglašnem oddelku 4298

Prodaj motorno kolo »Jawa« in usnjeno obleko. Naslov v oglašnem oddelku 4299

Prodaj kravo, ki bo decembra teletila. Roblek, Bašelj 25 4300

Prodaj dinamo za istosmerni tok za razsvetljavo 3 KW in kupim bencinski motor 5 KS. Potoče 21, Podnart 4301

Prodaj gašperček. Naslov v oglašnem oddelku 4302

Prodaj zazidljiv vrt v bližini Cerkelj. Naslov v oglašnem oddelku 4303

Ugodno prodaj nova dvodelna okna z roletami in rabljeno strešno opeko »bobrovec«. Jože Svobljak, Zbilje 43, Smednik 4304

Ugodno prodaj avto Ford - baby v dobrem stanju. Ogled od 15. ure dalje. Visoko 69 4305

Prodaj 16-colski gumi voz. Podbrezje 82 4306

Prodaj 1 ha orne zemlje na Primskovem. Naslov v oglašnem oddelku 4307

Ugodno prodaj skoraj nov kmečki mlin. Valburga 15 4308

Prodaj nov »Philipsov« magnetofon z mikrofonom po nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku 4309

Prodaj beli krompir ter nekaj drobnega za prašiče. Breg ob Savi 8, Kranj 4310

Prodaj nov moped »Celibri«. Reševa 10, Kranj 4311

Prodaj obračalne vile za seno. Naslov v oglašnem oddelku 4312

Prodaj 200 kom. rabljene strešne opeke in kompletno marmorno ploščo za dva števca. Gosposvetska c. 1, Kranj 4313

Prodaj »Primo« za 195.000 din, tudi na ček. Ogled v ponedeljek pri Jeleni na dvorišču 4314

Prodaj 6 tednov stare prašičke. Polzve se: Franc Perne, Prezrenje 6, Podnart 4315

Prodaj motorno kolo BMW 250 ccm, tipa 25/3, telefon 21-694316

Prodaj dobro ohranjen krojaški šivalni stroj »Horser«. Naslov v oglašnem oddelku 4317

Prodaj NSU-MAXI 250 ccm. Anton Mlinar, Papirnica 7, Sk. Loka 4318

Prodaj železni kotel, 70-literski in dvokrilna vrata, širina 190. Tomšičeva 6, Kranj 4319

Prodaj kravo s teletom. Prebačevo 41 4320

Prodaj vhodna vrata, 90 x 200. Sp. Bela 10 4321

Prodaj desni štedilnik v stoječem stanju na dve in pol plošči. Francka Jagodič, Tomšičeva 14, Kranj 4322

Prodaj nekaj metrov suhih bukovih desk, 4 cm in nekaj javorovih 3 cm. Naslov v oglašnem oddelku 4323

Ugodno prodaj »NSU-MAXI« 175 ccm. Mravlje, Pristava pri Tržiču. (Peko, novi blok) 43224

Prodaj motorno kolo »Panorama«. Ogled vsak dan. Golnik 32 4325

Prodaj 500 kg težkega konja, starega 9 let, miren, vajen poljskih in gozdnih del. Milan Sušnik, Nomen 42, Boh. Bistrica 4326

Ugodno prodaj ročno motorno kosilnico »Rapid«. Prevodnik, Brode 3, Skofja Loka 4327

Prodaj ali zamenjam 2 novi avtogumi 600 x 16 col. za 650 x 16 col. Kern, avtoklasi, Kranj 4328

Hišo na Breznici 15, Zirovnica, prodaj. Zgornje stanovanje je v urevžitku. Ogled popoldne, do 12. novembra 4341

Prodaj takoj vseljivo enostanovanjsko hišo v bližini Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 4342

Prodaj motor »Maxi«. Srednja vas 55, Senčur 4343

Ugodno prodaj dobro ohranjeno pohištvo za dnevno sobo. Ogled od ponedeljka dalje. Naslov v oglašnem oddelku 4344

kupim

Kupim dobro ohranjeno slamoreznicu. Ana Verdenik, Kokrški log 8, Kranj 4329

Kupim vrtljivo pomivalno mizo. Silvester Udir, Kidričeva 29, Kranj 4330

Kupim enostanovanjsko hišo. V poštev pridejo tudi nedograjena poslopja. Ponudbe oddati v oglašni oddelku. 4345

ostale

Koča na Kriški gori odprta ob sobotah zvečer in nedeljah. Redno bo oskrbovana tudi ob državnih praznikih. V novem poslopu je zimska soba za zasilno prenočitev. Obiskovalce prosimo, da sobe in štedilnik držijo v redu in čistoči 4331

Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb Kranj zaposli več šivilj za šivanje konfekcije na domu 4332

Sprejemmo vajenca za pleskarstvo in soboslikarstvo. Naslov v oglašnem oddelku 4333

Iščem delavko, ki dela na dve izmeni, za pomoč na mali kmetiji. Naslov v oglašnem oddelku 4334

Frančiška Zaplotnik, Senično 27, Križe, preklicujem, kar sem žaljivega govorila o Antoniji Ribnikar, Senično 27, Križe in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe 4335

Mizarskega pomočnika, tudi priučenelega, sprejemem. Hrana in stanovanje zagotovljeno. Zaletel, Stanežiče, Sentvid-Ljubljana 4336

Kar sem pisala o Elizabeti Gričavci, uslužbenki pri Jeleni, izjavljam za neresnično in se ji zahvaljujem za njeno hvaležnost. Antonija Oseli 4337

Podpisani Ivan Sajovic, Strahinj, preklicujem, kar sem žaljivega govoril o Janezu Mohorju in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe 4338

Zakonec s težjim stanovanjskim problemom išče kjerkoli v Kranju stanovanje ali večjo sobo. Nudita 40.000 din nagrade in plačata najemnino za 1 leto vnaprej. Ponudbe oddati na naslov: Račič V., PP 37, Kranj 4339

IZGUBIL sem denarnico od Kranja do Suhe. Poštenega najditelja prosim, naj vrne dokumente, denar pa obdrži. Pavel Zibert, Suha 14, Kranj 4340

Iščem prazno ali opremljeno sobo v Kranju. Popoldne bi pomagala v gospodinjstvu ali pazila na otroka. Ponudbe oddati pod »Kranj« 4346

Od glasbene šole do Zlatega polja so bila izgubljena otroška očala. Vrniti na naslov v oglašnem oddelku. 4347

objave

OBJAVA

Oddelak za notranje zadeve OLO Kranj proda na javni dražbi dne 6. 11. 1961 ob 8. uri osebni avto »Mercedes« - tipa 1952. Avto je v voznem stanju. Prednost pri nakupu imajo ustanove in gospodarske organizacije.

tržni pregled

v Kranju

Fizol 100 do 130 din, ješprenj 80 do 100 din, kaša 130 do 140 din, krma za kokoš 45 din, koruza 45 din, proso 60 din, oves 30 din, lisičke 80 din, kostanj 30 do 40 din za liter; korenček 30 do 40 din, sir skuta 150 din, maslo surovo 600 do 720 din, čebula 90 do 100 din, krompir 18 do 20 din, špinača 100 din, zelje sladko 18 do 20 din, zelje kislo 70 do 80 din, ohrovt 30 din, solata 80 do 100 din, pesa 30 din, paprika zelena 60 do 120 din, repa kislja 50 din, redkev 40 din, orehi celi 160 din, orehova jedrca 1000 do 1200 din, jabolka 35 do 50 din, hruške 50 do 110 din, cvetača 100 din, paradižnik 90 do 100 din, grozdje 150 do 160 din, gobe 500 din za kg, peteršilj in zelena 10 din za šopek, česen in por 10 do 20 din za komad, smetana 18 din me-

rica; jajca 35 do 38 din, kokoš 800 din, piščanci 400 do 500 din za komad.

gibanje prebivalstva

v Kranju

Poročili so se: Jožef Solar, mizar in Stefanija Snel, uslužbenka; Janez Koradžija, delavec in Agata Mesarič, delavka; Ciril Belcijan, čevljar in Cecilija Pevec, tkalka; Ludvik Roblek, šofer in Marija Fende, kuharica; Franc Pegam, strojni ključavničar in Ana Janc, tkalka; Stefan Ritlop, delavec in Marija Grašič, nameščenka; Janez Kern, delavec in Francka Anžič, delavka; Alojz Križaj, slaščičar in Ivanka Orehar, trgovska pomočnica; Ibrahim Karič, zidar in Margeta Zivčec, delavka; Jože Sušnik, delavec in Ivanka Petkovšek, tkalka; Janez Bergant, metalurški tehnik in Terezija Klinar, šivilja; Franc Sova, železničar in Frančiška Lužan, delavka; Rudolf Velkavrh, delavec in Ana Stirn, prešivalka.

Rodile so: Vida Balantič - dečka, Pavla Pestar - dečka, Ivana Oman - dekllico, Frančiška Andoljšek - dečka, Leopolda Hribar - dekllico, Ana Zorman - dečka, Ida Slemc - dekllico, Marija Tivadar - dečka, Antonija Bajt - dekllico, Zofija Srečnik - dekllico, Antonija Džurovič - dekllico, Marija Rotar - dekllico, Cilka Potočnik - dekllico, Angela Bohinc - dečka, Marija Godec - dekllico, Ivana Kavčič - dečka, Marija Brzin - dekllico, Cecilija Snedec - dečka, Julijana Lavtar - dekllico, Alojzija Silar - dekllico.

„TERMIKA“

podjetje za izolacije - Ljubljana

Poljanska 77, telefon 31-770

sprejme

za obrat Škofja Loka - Bodovlje

- 1 referenta za nabavo,
 - 2 strojna tehnika,
 - 3 delavce za skladišče, delo v 1 izmeni,
 - 6 delavcev za proizvodnjo, delo v 3 izmenah.
- Javite se v obratu Bodovlje, tel. 284.

za montažna terenska dela

- kleparje, izolaterje, ključavničarje, varilce in
- delavce za priučevanje v izolaterski stroki.

Terenska stanovanja preskrbljena. — Javite se na upravi podjetja v Ljubljani.

Čas terja nove oblike

Vzgoja mladih ljudi in še posebej oblikovanje njihove družbene zavesti je velika naloga organizacij Ljudske mladine. Zato si ta organizacija prizadeva, da bi našla pri idejnem delu nove in bolj privlačne oblike. Take namreč terja čas. S tem ne mislim reči, da doslej na tem področju ni bilo takšnih prizadevanj. Bilo so, vendar so v poslednjih letih postala tehtnejša. Vsa njih letna postala tehtnejša. Vsa ta prizadevanja sodijo v okvir prizadevanj v organizaciji LM. Ta si namreč v obdobju, v katerem smo, bolj kot kdajkoli prizadeva, da bi postala organizacija slehernega mladca.

Prav zato si Ljudska mladina prizadeva na področju idejne vzgoje dati mladim ljudem zaključene odgovore na vprašanja, ki jih zanimajo. Razumljivo je, da je treba najti hkrati tudi nove, bolj privlačne oblike, ki bodo same po sebi pritegnile mladega človeka.

Prav zaradi tega bodo v letošnjem letu ob bogatih lanskoletnih

izkušnjah v marsičem prelomili staro prakso. Lani so v našem okraju v posameznih občinskih centrih, pa tudi v gospodarskih organizacijah, na terenu in v šolah, začeli ustanavljati klube OZN. Tudi šole za življenje, ki so jih pripravili skupaj z Delavskimi univerzami, so v preteklem letu uspele. Medtem ko imajo klubi OZN namen seznanjati mlade ljudi z našimi prizadevanji v zunanji in notranji politiki, so šole za življenje dajale mladim ljudem odgovore na nekatere npr. stvarna vprašanja, ki mlade ljudi zanimajo. Veliko zanimanje, ki je bilo za ti dve obliki dela, je pokazalo, da so mladi že dolgo terjali odgovore na vprašanja, a jim jih ni nihče nudil.

Prav to bodo tudi letos nadaljevali. Povsod bodo poživili delo in iskali nove načine. Zlasti veliko skrb bodo posvetili ciklusom predavanj, tribunam mladih, debatnim krožkom, marksističnim krožkom, idejnemu delu v mladinskih delovnih brigadah, idejnemu delu v taborih predvojaške vzgoje. V nekaterih šolah, kjer delujejo marksistični krožki, bodo te skušali sicer povežati s prakso.

Razumljivo je, da neenoten sestav članstva organizacije terja pri idejnem delu številne specifične oblike. Tako bodo morale organizacije LM v gospodarskih organizacijah sodelovati pri proizvodnih konferencah, usposobiti bodo morale številne nove mlade ljudi za delo v organih družbenega upravljanja — še posebej delavskega samoupravljanja. Na vasi in v okviru stanovanjskih skupnosti bodo tudi začeli z novimi oblikami. Posebno pomembne naloge pa čakajo letos organizacije LMS na šolah. Te

imajo praktično za idejno delo zelo dobre pogoje. Lani so na nekaterih šolah že uvedli posebno mladinsko uro v okviru ur moralne vzgoje. Ta praksa je zelo pametna. Le tako bo moč na šolah poživiti delo organov družbenega upravljanja, za katere čestokrat trdimo, da še niso našli svojega pravega dela.

V vzgoji kadrov za vodstva organizacij LM je na Gorenjskem že precej izkušenj. V zadnjih letih uspešno prirejajo mladinske politične šole in pa seminarje za vodstvene kadre. Tako komuna vse bolj postaja tudi osnovno točišče idejnega izobraževanja.

Nedvomno pa sodi v okvir idejnega dela tudi uspešna dejavnost na področju mladinskega tiska. Sem sodi zgozlj dejavnost na področju literarnih prizadevanj, kolikor je tega pri nas, ampak gre predvsem za informativni tisk občinskih in okrajnih organizacij samih. Razen tega pa bo potrebno o številnih problemih zdaj ob pripravah za VII. kongres spregovoriti tudi v lokalnem tisku in pa v tovarniških glasilih. — Jure Kobal

GUERNICA — 1937

Picassovih 80 let

Pablo Picasso praznuje letos osemdeset let. Danes objavljamo dvojico njegovih del. Mladi Picasso je prišel v Pariz v času, ko je impresionizem doživel svojo kulminacijo. Picasso je na svoji slikarski poti prešel skoraj vse faze poimpressiističnega slikarstva, zlasti pa mu je ugajal kolo-

rizem. Nekaj let po prelomu stoletja (1907) je z nekaterimi tovariši začel propagirati kubizem. Trinajst let kasneje pa je njegovo slikanje postalo »prosto«. Kljub temu pa se še vedno rad poslužuje kombinacij kubizem —

nadrealizem. O njegovem delu smo gledali tudi film — Picassova skrivnost. — Nekaj znanih njegovih del: Objeti ženi (1906), Žena (1907), Človek s kitaro (1913), Trije muzikanti (1921), Riba s čaršopisom (1922), itd.

Razstava norveškega slikarstva

V Kranju so odprli pretekli tork v Mestnem muzeju razstavo norveškega slikarstva. Razstavo, za katero je dokajšnje zanimanje (saj jo vsak dan obišče več kot sto ljudi), tvori nekaj nad 30 barvnih reprodukcij. Ta teden so zaprli v kranjskem Mestnem muzeju razstavo Mihe Maleša — Jadranski motivi.

L. K.

Velika bela samota preteklosti

Vsakdo stoji na srcu zemlje, s sončnim žarkom preboden: in je takoj večer.

(Salvatore Quasimodo)

Bil je pozni oktober. Jesen se je razdajala s svojimi rumenimi rokami mrake, ki je kradoma prihajal s pobočij. Stal sem sredi aleje koštanjev in gležnji so bili pokriti z rjavimi in rumenimi jesenskimi listi. Stal sem tako čisto sam, na robu obupa. Sel bi in taval. V tem trenutku sem bil bliže smrti kakor kdajkoli v svojem življenju. V tem trenutku je bila ta ognjena jesen skoraj smrt in prav tako mrak in listje po katerem sem brodil — skoraj smrt.

Begunje! V majhnih belih sobah, kjer je bil vsakdo pred dvema desetletjema tako obupno sam — tako prekleto sam — se zdaj sprehajajo ljudje. Veliki in mali ljudje, ki očasih ob vsej bolečini, ki je vklešana v te bele stene, razmišljajo o sebi. O svoji bolečini razmišljajo, o svojih temnih dneh, ki so jih imeli. In jaz trdno upam, da so jih ... Razmišljajo o bolečini, ki je potem hkrati tudi veselje, je ljubezen, je življenje.

Sobe so bele, a ne čisto bele. S svojo barvo spominjajo na nemško milo iz človeških kosti. Sobe so bele in v njih vonja človek samotno. Na stenah se srečuje s tistimi, ki jih ni. Ljudje, ki prihajajo, gledajo v kot. Gledajo v kot, ker ne marajo jokati. Mnogi prihajajo semkaj. Mnogi z upognjenimi hrbti in mnogi s trebuh. Neki gospod, ki se je z mano vred mudil v eni izmed celic, je zadržal po nastavlino. Bil je prav tak, kakor da bi ga bil nekdo ozel iz omare, ki ni bila odprta vse od časov stare Jugoslavije. Rekel je ženi, da vse to, kar se tod vidi, ni zanimivo.

Vsem tem, ki prihajajo, prodajajo potem po dvajset dinarjev bolečino in samotno. In ta bolečina in ta samotna, ki jo to kupujejo, je kakor stara ponošena obleka. Veliko jih je, skromnih in takih, ki poznajo življenje — in ti jo sprejmejo. Mnogi jo tudi ne. Toda v življenju je vedno tako ... Veliko muzejev je po svetu, a tako pretresljivega verjetno nihče. Nikjer ni muzeja, kjer

je bilo toliko samote, velike bele samote preteklosti.

»Ujet 4.5.44

Obsojen 30.6.44.

Čakam na smrt 2.7.44.

(Zapis iz begunjskih zaporov)

Kaj lahko človek ve o smrti? In kaj lahko ve o človeku, ki je ujet, obsojen in bo umrl? O človeku, ki ima dva meseca življenja. Kaj lahko ve o tem? Nič. Nič tisti v naftalinski obleki in nič tisti, ki se je rodil po vojni. In nič tisti, ki je v velikih črnih zakloniščih trepetal pred Junkersi in Douglasi. Nič.

Toda lahko razmišlja o tem. Lahko razmišlja o tem, kako je človek, ki stoji in čaka, da bo umrl. Umrl od nekoga, ki je komaj nekaj metrov oddaljen od njega in meri vanj. In ta, ki meri, ima morda doma otroke in ženo. Pa bo vseeno ubil. In s tem, da bo pritisnil na jeklen jeziček smrti, se bo vse končalo. Nikoli več ne bo tistih svetlih marčnih dni, nikoli več pomladi in zlatih jeseni, nikoli več ljubezni. Kdo daje človeku moralno pravico za tako početje? Kdo mu jo je dal skozi zgodovino in kdo mu jo daje v sedanosti? In kdo danes daje pravico, da nekdo na robu

blaznosti spušča v zrak trideset in petdeset megatonske bombe? Od njih bodo našli otroci ljudje brez rok, ljudje brez nog ... Kdo?

Ljudje med temi stenami se srečujejo z vsem tem. Ali ste kdaj pomislili, kako je človeku, ki nima dvajset let, pa mora umreti? Ali ste kdaj pomislili, kako je, če te stokrat pretepenega odpeljejo v jenski dan in te ubijejo kot psa? In kako je ljudem, ki umirajo z belimi lasmi, ki nosijo šestoro križev na hrbtu. In kako je amirati ljudem, ki se zavedajo, da v svojem življenju niso storili še ničesar, kar bi opravičilo njihov obstoj.

Na svidenje molče, brez roke; a v trpljenju ne mrli obvi, zatri bridkost — saj ni novo umirati v življenju, a tudi živeti, bogme, ni novost. (Sergej Jesenin)

Takole sam, bliže smrti v tej jeseni, v tem mraku in v tem jesenskem večeru zapuščam begunjske zapore. Pozni oktober je in jesen se razdaja ... Spodaj v gostilni sedem za vegasto mizo. Ljudje pijejo črno. Skozi devetero majhnih oken velikega okna gledam mlade na nogometnem igrišču. Onstran miz

sedita dva zaljubljenca in pijeta kavo. V sosednji sobi pijejo na zdravje dvoje, ki sta se pravkar vžela. Točajka pa bode med mizami in prinaša v vino veselje in nekaj pozabe. Ivo Robič poje — Malagena ... in nekdo mu na pol pijan pred vrati pripeva. Nebo je v mraku modro, skoraj vijoličasto. Jutri ... Človek dandanes ta jutri tako težko pričakuje, dandanes toliko težje, kolikor je pred dvema desetletjema v eni izmed celic tam zgoraj trepetal pred njim. Jutri — si mislim. Zelo lep dan bo jutri!

Jure Kobal

Letos globlje k problemom

V zadnjih tednih se povsod po Gorenjskem DPD Svobode in prosvetna društva pripravljajo na občne zbornice. V več krajih pa so jih že izvedli. Povsod, kjer so občni zbori že bili, dajejo upravni odbori društev članstvu obračun dela in pripravljajo programe za prihodnjo sezono. Na občnih zborih člani volijo tudi nove upravne odbore. V nekaterih društvih so upravne odbore samo izpopolnili z novimi člani, nekatere stare člane, ki so bili preobremenjeni, pa so razrešili dolžnosti.

Razveseljuje je, da na teh občnih zborih, letnih konferencah ni čutili v društvih več tiste plitvosti, ki smo jo opažali v zadnjih letih. Razprave so širše in nažrti so tehtnejši. Društveno kulturno-prosvetno delo se obravnava kot del vsesplošnega družbenega čela. S posebnim poudarkom obravnavajo letos estetsko-humanistično vzgojo in zavestno razvijanje zabavnega življenja. Med seboj imajo v društvih ni več zaprtosti. Delovni načrti kažejo, da se delo posameznih sekcij dopolnjuje. To bo nedvomno pokazalo dekletenje uspehe v prihodnje, in sicer na nastopih in v klubskem življenju.

S. O.

OBVESTILO

Ker je prišlo do nesporazuma o avtorstvu ocene režije v članku — Kralj na Betajnovi in Rečevih štirideset let gledališkega dela — objavljamo, da je režijo ocenil Jure Kobal.

Filmi, ki jih gledamo

NEODPOSILANO PISMO — Sovjetska simbolistična filmska pripoved o mladih ljudeh, ki so odšli iz civilizacije, da bi civilizaciji služili. — Neodposilano pismo — sicer dober film. Ti mladi ljudje, ki po sibirskih prostranstvih iščejo diamante, so ljudje nove generacije — generacije, ki prihaja. Toda človek je vseeno človek. Daleč od sveta doživljajo svoje velike duševne pretrese; preprosto rečeno, doživljajo ljubezen in hkrati, po tipičnih sovjetskih vzorcih, izreka- kajo parole. Toda film ne bi bil to, kar je, če bi obravnaval le to. Film je pripoved o človekovem dvomu in o smislu njegovih iskanj sploh. Čeprav se film konča skoraj po ameriških receptih (verjetno so se Sovjeti ravnali po geslu: »Sovjetski človek je krepek kot Partija«) je celoten drugi del

filma naravnost pretresljiva slika človekove majhnosti ob stihiji narave. Pred časom sem zapisal, da v času, ko bomo poleteli v vesolje in v času, ko se vozimo v najmodernejših letalih, avtomobilih, ladajah, v času, ko prodiramo v najmanjše delce materije, spoznavamo svojo majhnost. Kompozicija slike in montaža sta dobri. Sama simbolična vsebina, mislim, da je edino prav, da s takega zornega kota film ocenjujemo, je sijajno vsklajena z domiselnimi iskanji snemalca — zares prava tehnična virtuoznost. Film je režiral znani sovjetski režiser Kalatuzov. V informacijo — Kalatuzov sodi, da je to njegova najboljša stvaritev. Snemalec je talentirani Uroševski. V glavni ženski vlogi smo videli odlično Tatjano Samoilovo. Tudi ostali interpretatorji so bili dobri. — J. K.

Studija Harlechina, delo je nastalo leta 1905

Hans Werner Richter

41

»Kaj je pravzaprav s Filmschem?«

»Tukaj je bil, vendar so ga že pred nami odpeljali z drugim transportom.«

»V Afriko, h gaulistom?«

»Da, nekateri pravijo, da je bil transport namenjen v Afriko.«

»Nerodna zadeva.«

»To je zaradi tega, ker je desertiral. Človek se ne sme nikoli premagati.«

»Ti tudi veš, kako je bilo?«

»Bejferke cele dneve fantazira o Filmschu in o tem, kako jo je pobral.«

»Guehler je slišal Santa, ki je tiho hodil po baraki. Prišel je mimo njegove žimnice in dejal:«

»Do jutri.«

Guehler je vstal zjutraj še pred budnico. Bil je nemiren sprito bližnjega potovanja. Odšel je v umivalnico in podstavil glavo in telo pod hladni curek. Bleščeca se rdeča zarja je zaznamovala jutro. Nebo je bilo stekleno in jasno. Guehler se je ustavil na taboriščni cesti. Nenadoma se je izza železnikega nasipa zadržal tri lovska letala, ki so se približevala prek nasipa in taboriščnih streh. Guehler je jasno videl črne križe na krilih. Vrgel se je na zemljo zraven barake. Nekaj ujetnikov za njim je preklinjalo:

»Psi,« so vpili, »svoje blato naj pustijo kje drugje!«

»Guehler je vzel milo, ki mu je padlo v pesek, in odšel v barako. V baraki je vznemirjeno vrvelo.

»So bili zares nemški?« je vprašal Santo.

»Da.«

»Streljali so skozi streho v barako.«

»Zadnji pozdrav domovine.« je dejal Guehler. Vsi so govorili drug preko drugega. Glasno so preklinjali in vpili drug na drugega. Le bradač je našel opravičilo.

»Lepi Nemezi ste,« je dejal, »sledečji ne vedo, da smo tukaj.«

PORAŽENI

Guehler je odšel mimo spečih do svoje žimnice. Slišal je, kako je nekdo za njim dejal: »Vse skupaj je sranje, Američani nam dajo samo več hrane in cigarete!«

Guehler je legel na svojo žimnico. Konz, ki je menjal žimnico in ležal zraven njega, je v polnu zaspejal:

»Ti, jutri pojdemo v Ameriko.«

»Da, vem. Grundmann mi je povedal.«

»Ne morem si predstavljati Amerike, poznam jo samo iz indijanskih romanov. Takole, s prijami, kavboji in podobnim ropotanjem.«

»Drugače bo,« je zaspejal Guehler, »čisto drugače. Amerika je bogata in dobro nam bo.«

»Mistiš? Ne zaupam jim povsem. Nikomur.«

»Čemu, nikomur?«

»Človeku zadošča eno samo razočaranje, da ni česar več ne verjame.«

»In kakšno je bilo tvoje razočaranje?«

»Vojna, nacisti, Hitler, ves ta gnoj, ki smo ga preživeli. Najprej sem mislil, da je treba vse to hrabro in odločno prenašati. Toda glej, ves ta gnoj tam zgoraj na krilih, ameriška oprema in ti naši bedasti razgovori. Vse skupaj je velika prevara.«

»In kaj pričakuješ od Amerike?«

»Nič, prav nič. Malce več svobode, kakor tukaj, več hrane in kajenja. Drugega nič!«

»Mar to ni dovolj za ujetništvo?«

»Da, seveda. Toda rad bi se vrnil domov, domov, razumeš?«

CANKARJEVCI

Končno so se le pojavili kamioni. Pojavili so se nekje od Selc. Napeto smo pričakovali, kdaj bomo začeli streljati. Ropot se je približal, mi smo že hoteli užgati in čakali smo samo še, da pod avtomobilskimi kolesi začno pokati mine. To pa se ni zgodilo. Nobena mina ni eksplodirala! Potem smo ugotovili, da so jih iz ležišč vrgla avtomobilska kolesa, da je grdo ropotalo. Še važnejše pa je bilo to, da je bil v minah pesek! Sabotaža se iz aprilskih dni! Mi pa smo krepko kleli!»

Na poti na Mohorja so cankarjevci uničili tudi most čez Soro Selščico. To se je zgodilo pri Breznici 29. decembra.

PROTI DRAZGOŠAM

Vodstvo bataljona je vsestransko pretresalo o kraju, kamor naj bi šli za nekaj prihodnjih dni. V teh okoliščinah na Mohorju ni bilo mogoče vztrajati. Nenehni boji so utrjavali, pa tudi vsak kraj ni primeren za vojskovanje. Razen tega se je zima pravzaprav šele začela. Nemci pa so svoje sile naglo vozili na Gorenjsko. To je vodstvo, povezano s terenom, dobro vedelo. Na vsak način so morali misliti na boljše, na ugodnejše bivališče, ki bi vsaj za nekaj dni nudilo bataljonu malo miru. Že nekako jeseni je vodstvo razmišljalo o Dražgošah kot o zelo primernem kraju, ki je nudil tudi položaje za resnejšo obrambo. Tako so tudi zdaj prišli na to misel. Končno so izbrali Dražgoše, prijazno hribovsko vas pod vrhom zelo strme strani Jelovice v Selški dolini.

Takole so računali: pod vasjo je velika strmina, nad njo gozdnata in zelo zasnežena Jelovica, na levi proti Jamniku in Kropi je dober pregled in primeren kraj za obrambo. In tudi proti zahodu in Selški dolini se ni bilo težko braniti. Z eno besedo: kraj je bil zelo primeren za obrambo in vse poti, ki so speljane tja gor, bi lahko varovali in nadzirali z razmeroma majhnimi silami. Zima je bila sicer otežujoče dejstvo, a ta je nagajala tudi Nemcem.

Najvažnejše pri tem pa je bilo to, da je v tej enoti živel in se borilo tedaj okoli 40 partijcev in skojcev, da so bili v bataljonu na vodilnih položajih tudi štirje španski borci, da se je nekaj cankarjevcev odlikovalo tako, da jih je bilo kljub zgodnji smrti — večina je padla leta 1942 — pet izmed njih proglašeno za narodne heroje.

Janko Bernik o prihodu in odhodu na Mohor in z njega pripoveduje takole:

»Ko smo tisto mrzlo decembrsko jutro prišli do vrha Mohorja, je bil že dan. Kuharji so se takoj lotili dela. Ker zaradi mraza nismo zdržali, da bi taborili na prostem, smo pri tistem kmetu zasedli hlev. Od dolgega nočnega marša smo bili hudo utrujeni. Uredili smo se, postavili straže in kar v hlevu polegali po tleh. Na obeh straneh je bila k jaslim privezana živina, a nas to ni motilo. Pospali smo. Toda kakšni smo bili, ko smo se zbudili: od živine mokri in še bolj umazani! A to nam ni vzelo dobre volje: glavno je bilo, da smo bili na gorkem in da nas niso motili Nemci.

Medtem ko smo spali, so kuharji pripravili kosilo. Zdaj nam ni manjkalo nič drugega kakor še nekaj počitka.

Ta je trajal do naslednjega dne zvečer, ko smo se spet pripravili na pohod. Bili smo radovedni, kam nas bo peljala pot, posebno, ko so nas razdelili na dva oddelka. Potem smo zvedeli, da je eden namenjen v Dražgoše, drugi, v katerem sem bil tudi sam, pa proti Dobravi pri Kropi... po živčeh.

Noč je bila mrzla. Sijala je luna, da je bilo svetlo skoraj kot podnevi...«

Srečanje z elektroniko

ISKRA JE PRESENETILA

Prvo mesto med temi podjetji je zavzel kooperant ISKRA — industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko Kranj. Tako se podjetje namreč imenuje po združitvi in ima 32 obratov.

V primerjavi z lansko razstavo so združene tovarne Iskra pokazale precejšen napredek, posebno glede izbira. Solidno kvaliteto pa dokazuje tudi medsebojna pove-

lov. S to napravo krajšamo razdalje med dvema vlakoma na poldrugi kilometer. S sistemom rdeče, rumene in zelene luči zelo povečamo zmogljivost proge.

...IN VARILNI TEHNIKI

Industrija varilne tehnike tovarne Iskra je izdelala tudi specialna elektrovarilna aparata »TIGVAR« in »MIGVAR«. Oba delujeta s plinom argonom, ki preprečuje dostop kisika in s tem

Avtomatska signalna varnostna naprava za cestno križišče — izdelek »Iskra«

zava in izmenjava izdelkov inozemskega koncerna ITT STANDARD, ki je prav tako razstavljal v istem paviljonu.

NOVOST V ŽELEZNIŠKEM PROMETU...

Zdaj si pa na kratko ogledajmo najzanimivejše lektre izdelke. Največja novost je signalno-varnostna naprava EC-ST2. Ta naprava avtomatsko ureja ves železniški promet na železniški postaji in je prvi tovrstni izdelek v Jugoslaviji. Deluje po sledilnem sistemu. Osrednja naprava je komandni pult, ki ga ureja službojoči prometnik. Zadoštuje pritisek na gumb in aparatura samodejno postavi kretnice v določeno smer, jih blokira, kontrolira prevoz v nakazani smeri, ugotovi bočne prevoze in šele nato prižge signal na vhodnih postajah — zeleno za prost prevoz. Ta aparatura onemogoča vsako nesrečo. Vsak defekt na ustroju ali pa pregorela žarnica signala povzroči vžig drugih signalov »stoj« — rdečih luči. Tudi prometnik ne more nakazane smeri spremeniti, ker naprava tega ne dopušča.

Promet na enotnih progah poteka sorazmerno počasi. Številna izogibalnica in pa obvezne razdalje med vozičnimi vlaki povzročajo precejšen zastoj. Iskra je izdelala tako imenovani progovni blok na principu svetlobnih signa-

laksidacijo metalov. To sta prva pri nas izdelana aparata in pomenita precejšen napredek v varilni tehniki.

Telefonijska je dobila novo serijsko zasnovo avtomatsko centralo s koordinatnimi stikali za 50 do 200 priključkov. Montaža je preprosta in jo lahko vdelajo v poslovne prostore, ker ne povzroča velikih šumov. Njene prednosti so: absolutna zanesljivost pri vzpostavljanju zvez, boljša kakovost prenosa govora, večja hitrost, avtomatsko prijavljanje pokvarjenih naročnikovih priključkov itd.

In še nekaj v prid telefonije. Pod imenom »Iskra 58« so izdelali avtomatsko telefonsko centralo »Crossbar« za javni promet. Število priključkov skoraj ni omejeno. Take centrale so že v prometu, sedaj pa jo postavljajo v Kopru.

»ELEKTRONSKI NOS«...

Mnogo obduvalcev je imela tudi avtomatska aparatura za javljanje požara z ne posebno blagolisanim imenom »elektronski nos«. Sestavljena je iz dveh delov: prvi je občutljiv za zvišeno temperaturo, drugi pa za dim. Zadoštuje gorečo cigareto, ki sproži alarm.

...IN »VIDETI ZA OGLOM«

Edinstveno področje dejavnosti tovarne Iskra je industrijska te-

levizija. Razstavili so kompletno aparaturo za snemanje in istočasno prikazovanje na ekranu. S to aparaturo uresničujejo stari sen: »videti za oglom«. Ta posebna veja televizije bo našla velik razmah v bodočem veleposrednem prometu, v medicini, za manipulacijo pri orjaških žerjavih itd. In še nekaj zanimivega za gledališnike. Takšno napravo so montirali v zagrebškem Narodnem gledališču v pomoč dirigentu; opazuje lahko soliste in zbor, ki nastopajo za odrom.

Za široko potrošnjo je Iskra izdelala izboljšani tip televizorja »Panorama« s 110° tehniko, pa tudi tranzistorirani prenosni sprejemnik »Bled« so izboljšali. Razen tega razstavlja Iskra še vrsto drugih nič manj pomembnih naprav in instrumentov, ki pa jih žal zaradi pomanjkanja prostora ne moremo opisati.

ELRA IN TIO Z GORENJSKE

Na razstavišču sta razstavljali svoje izdelke tudi podjetji ELRA iz Škofje Loke in TIO iz Lesc.

ELRA Škofja Loka ima 160 delavcev. Kljub temu, da je bilo to podjetje ustanovljeno šele nekaj pred šestimi leti, je doseglo lepe delovne uspehe, zlasti še, odkar se je preselilo v primernejše prostore. Razstavljali so naslednje izdelke: transformatorje, tu-

ljave, selenske usmernike, ročne akumulatorske svetilke in električna spakalala.

TIO — tovarna industrijske opreme iz Lesc je majhna, a pomembna specializirana tovarna hidravličnih in avtomatsko-pnevmatskih regulacij. Kljub temu, da to podjetje zaposluje le 120 delavcev, dosega zavidljive uspehe. Razstavljali so hidravlične regulatorje in servomotorje, zobniške črpalke C1 in C2, pnevmatske regulatorje, obročne tehnice, živosrebrne manometre s plovkom, obložne ventile, membranske manometre in bimetalne termometre.

Vse, kar si je obiskovalec lahko ogledal na letošnjem sejmu Sodobne elektronike, je le težko opisati z besedami, saj so te preveč toge in premalo zgovorne, da bi lahko izpovedale vse dresčke človekovega duha. In še nekaj: zanimivo je bilo primerjati našo celotno razstavljeno elektronsko industrijo z inozemsko. Obiskovalec je že na prvi pogled lahko ugotovil, da smo pravzaprav v nekaterih vejah elektronike na isti ravni, na primer v gradnji laboratorijskih instrumentov, pač pa močno zastajamo na primer v izdelavi elektronskih cevi. Na dejamo na se lahko, da bo naša še mlada elektronska industrija kmalu dosegla te vrzeli in se nam bo ob letu predstavila še širšo izbiro izdelkov. — S. S.

NESREČE

ZARADI SPOLZKE CESTE

V sredo, 1. novembra, ob 17.15 uri je prišlo v Mostah pri Zirovnici do prometne nesreče. Avstrijski državljani Alois Samonig, ki začasno stanuje v Ljubljani, se je ta dan peljal proti Jesenicam. V Mostah pa ga je zaradi spolzkega cestišča zaneslo v obcestno ograjo. Sumek je bil dovolj močan, da je ograjo podrl in zdrknil pet metrov globoko v grapo. Avtomobil je oblezel na strehi. Materialna škoda znaša 350.000 dinarjev, medtem ko se voznik ni poškodoval.

ZGORELO JE GOSPODARSKO POSLOPJE

V četrtek, 2. novembra, nekaj pred tretjo uro zjutraj je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju posestnika Jožeta Muleja v Studenčici pri Lescu. Najprej je začelo goreti na podu, od tod pa se je ogenj razširil na hlev in skladišče. Menijo, da je požar nastal zaradi kratkega stika v električni napeljavi. — Posestnik Muleja je požar prenesel že 1950 leta. Pogorelo mu je gospodarsko

poslopije. Takrat so ugotovili, da je bil ogenj podtaknjen, vendar pa požigalca niso odkrili. — Skoraj pri torkratnem požaru znaša po nestrokovni oceni 2.500,00 dinarjev.

PRETEP ZARADI AVKOHOLA

V sredo, 1. novembra, ob 22. uri je prišlo v gostilni Planinc na Bledu do pretepa. Začelo se je s popivanjem, dokler se 38-letni Franc Knaflič in 82-letni An. v Petercelj nista spila. Beseda je dala besedo, naposled pa je prišlo do fizičnega obračunavanja. Franc Knaflič je pretepel Antona Petercelja do nezavesti. Odnesli so ga na prsto, kasneje pa so ga prepeljali v bolnišnico na Jesenice. Kjer je dan kasneje umrl. Obdukcija je pokazala, da Anton Petercelj ni umrl zaradi poškodb, ki mu jih je bil zadal Franc Knaflič. Poškodbe, namreč niso bile posebno hude. Pač pa je smrt nastopila zaradi kronične bolezenske in ledvične; krizo je povzročil alkohol.

PEKARNA KRANJ razpisuje delovno mesto TEHNIČNEGA VODJE.

Pogoji: 5 let prakse na tem delovnem mestu v gospodarski organizaciji. — Nastop službe takoj. — Pismene ponudbe sprejema uprava podjetja Pekarne Kranj do 15. novembra 1961 s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dračnega moža, očeta, brata, strica in tasta

CIRILA MOHORJA

ravnatelja hranilnice v pokoju

se toplo zahvaljujemo zdravnikom Dr. Fajdigi in Dr. Hribniku za dolgoletno zdravljenje. Prav posebno zahvalo primariju Dr. Brandstetterju in vsem ostalim zdravnikom jesijske bolnice za ves trud, da bi nam pokojnika ohranili, ter vsemu zdravstvenemu osebju za skrbno nego v njegovih zadnjih dneh. Zahvaljujemo se vsem njegovim lovskim tovarišem za častno spremstvo, še posebej lovski družini Besnica, Okrajni lovski zvezi, pevcem, duhovščini za zadnje spremstvo in vsem, ki so počastili z vencem in cvetjem, ter ga v tako velikem številu spremlili v njegov zadnji dom. Iskrena hvala vsem, ki so nam ustmeno ali pismeno izrazili sožalje.

Zalutajoči ostali

Kranj, dne 2. novembra 1961

ZAHVALA

Kruto, iz ljubeče sredine, nam je bil iztrgan naš ljubljani, nenadomestljivi in nepozabni

FRANEK GABRIC

učence I. letnika oddelka IKS — Iskra Kranj

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga počastili z vencem in lepim cvetjem in ga spremlili na njegovi zadnji poti, še posebej kolegom in sošolcem za častno spremstvo ter govornikom za tople poslovilne besede ob grobu. Iskrena hvala Dr. Bajžlju, vzgojiteljem, predavateljem, pevcom Prešernovega zbora in duhovščini. Prav tako iskrena hvala vsem, ki ste nam pismeno ali ustno izrazili sožalje in v teh hudih dneh sočustvovali z nami.

Neutolažljivi GABRIČEVI

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Ob uspehu kranjskih rokometasčic

Jeseniški del telmovanja v ženski republiški rokometni ligi je končan. Prvo mesto so presenetljivo osvojile igralkice Mladosti iz Kranja, kar je nedvomno eden največjih uspehov RK »Mladost«.

Po nekajletnih neuspešnih poskusih je letos uspelo Kranjčankam prvič osvojiti prvo mesto v Sloveniji, čeprav se tega nihče ni nadejal. Toda uspeh je posledica resnega in marljivega dela celot-

ne ekipe skozi vso sezono. Prvo mesto — brez poraza — je torej povsem zasluženo, mlademu kolektivu pa daje še lepše perspektive.

Po jetrišnjem pokalnem sreča-

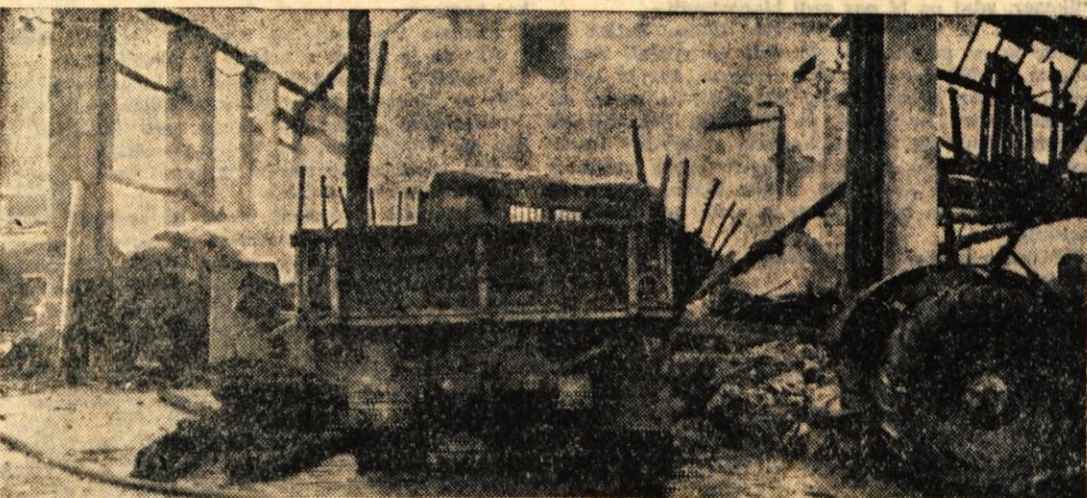
nju bodo igralkice Mladosti imele enomesečni odmor, že v decembru pa se bodo začele v telovadnici pripravljati za spomladanski start, ko jih čaka še težavnejša naloga, saj bodo morale naslov jesijskega prvaka braniti z vso borbenostjo in v mnogo težjih okoliščinah — sedaj so prvakinje — kot pa v prvem delu prvenstva. — Ob zaključku jesijskega dela prvenstva sta nam trener in kapetan Mladosti povedala naslednje:

TRENER POLDE SOTEISEK —

»Prvi del je uspešno za nami in z uspehom sem zadovoljen. Za prihodnje pa si želim, da bi čez zimsko sezono skupno z vsemi, ki so ekipi pomagali tudi dostej, pripravili ekipo za še težja srečanja spomladi. V načrtu imamo, da bi ekipa sodelovala na zimskem prvenstvu v Zagrebu in upam, da nam bo uprava društva in drugi omogočila to prepotrebno željo, s katero bi lahko dosegli v prihodnje še večje uspehe.«

KAPETAN MERI KOLMAN —

»Dosegle smo več, kot smo pričakovali. Uspeh pa je prav gotovo najboljši dokaz za nas in za vse, kaj se da doseči z marljivim delom skozi vso sezono. Spomladi bo nekoliko težje, ker igramo nekaj pomembnih tekem izven Kranja, vendar upam, da bomo z našimi uspehi tudi v prihodnje nadaljevali. — J. J.

PRI »ODPADU« JE GORELO

Včeraj, kmalu po 4. uri zjutraj, je izbruhnil požar v skladišču podjetja Odpad v Kranju. Ogenj se je naglo razširil. Pogorelo je precej materiala in tovarnjak. Škode in vzroka, zaradi katerega je nastal požar, še niso ugotovili. Prav gotovo pa do požara ne bi prišlo, če bi nekatere vrste lahkovnetljivega materiala vskladiščili na primernejšem kraju. Vodstvo podjetja so o nevarnosti sosednji prebivalci. — V zvezi s požarom obveščali tudi nekazi z govoricami, češ da se poklicna gasilska četa iz Kranja pri požaru ni posebno dobro obnesla in da jim je manjkalo cevi, pa tole pojasnilo: Gasilci so obvarovali 3 sosednje hiše in upravno poslopje podjetja. Cevi so imeli dovolj, vode iz hidrantov pa niso črpali zaradi slabega pritiska.